

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hétre 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hétre 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 20 fillér
minden következőnél 16 fillér.

Nyitási sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 867.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szerda, szeptember 19.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Hétköznapiok.**
- A bürok nem adják meg magukat.**
- Egy agrárius főurról.**
- A kínai háború.**
- Szerelmes olajkereskedő.**
- Színházi epizódok.**
- A tátrafüredi titok.**
- Hír Rigó Jancsirról.**
- Elmaradt ünnepek.**
- Fekete gyémántok.**
- Válpör és magánlaksértés.**
- Tárcza: Gabrielle.** Irta: Tutsekné-Benheft Lilly
- Csarnok: Tartozik.** — **Követel.** Irta: Feller Mihály.

Hétköznapiok.

Budapest, szeptember 18.

(M—d.) A nyári szünettel járó pihenők és nyári üdülők és utazgatások kellemes napjai lassankint elmúltak, s ismét beköszöntenek a munkának szürke, de annál hasznosabb hétköznapijai. A Lloyd klub népebb és élénkebb lesz s a miniszterek is egymásután megtérnek — ki erről, ki amarról — hivatalaikba, hogy ujult erővel lássanak az ügyek intézéséhez, az előkészített vállalkozások dülőre viteléhez, vagy új koncepcziók megvalósításában próbálják ki bevalóságukat.

Igy a belügyminisztériumban megindult az egész vonalon a közigazgatás államosításának nagyhorderejű munkája, melynek egyik alapköve a közigazgatási tanfolyamok felállítása.

Kiváló fontossággal bír az a két törvényjavaslat, mely az államháztartást illeti:

az október 10-én előterjesztendő költségvetés és a beruházási törvényjavaslat. Ez az utóbbi változást jelent a pénzügyek kezelése körül eddig követni szokott eljárásban. Eddig az volt a szokás, hogy a beruházásokat a költségvetésben irányozták elő. Most a kormány a fontosabb beruházásokat külön törvényjavaslatban foglalja össze s rajta lesz, hogy az országgyűléssel mielőbb letárgyalhassa. A nálunk szokásos eljárás szerint ugyanis az országgyűlés nagyon hosszadalmasan tárgyalta eddig a költségvetést. Az 1900-ra szóló költségvetés előterjesztése és megszavazása közt is p. o. teljes nyolcz hónap telt el. Ebből az a hátrány következett, hogy a kormány nem foghatott hozzá kellő időben a tervbe vett nagyobb közmunkákhoz. A most választott eljárási mód szerint a beruházásokról szóló törvényjavaslatot megszavazhatja az országgyűlés s még újév előtt s a tavasz beálltával már hozzá lehet fogni a tervezett közmunkákhoz. Ezeknek száma igen jelentékeny. Nagy beruházásokra készül a közoktatásügyi, igazságügyi, kereskedelmi és földmívelési miniszter s e jelentékeny közmunkák most, a pangó magánvállalkozás korszakában azért is fontosak, mert keresetet nyújtanak a vállalkozóknak és sok ezer munkásnak.

Ugy látszik, hogy a telepítési tervek és munkálatok sem lettek teljesen befejezve annak a tizezer magyar holdnak a megszerzésével, melyet a földművelésügyi miniszter az utolsó 6 hónap alatt Erdélyben vásárolt. A szünet alatt ott járt mi-

niszter megnézett több gazdasági telepet és egyszersmind a telepítési célokra vett földeket is megtekintette. Ez arra vall, hogy annak a hirnek, mely az Erdélyi részekben megkezdett telepítések nagyszabású folytatása és betetőzéséről szólt, komoly háttéré van, a mi nagyon is kívánatos volna, föltéve, hogy a vásárolt földterületeken életképes elem telepítették meg a boldogulásnak biztos föltételei mellett.

Megelégedéssel regisztráljuk a zajtalan, de annál gyümölcsözőbb munkálkodás jelenségeit a kormányzat különböző ágaiban, mert valósággal nagy mulasztás is volna, ha a pártközi békének ezt a kedvező haladékát maradandó és a közjólét emelésére célzó alkotásokra nem használná föl a kormány.

POLITIKAI HIREK.

Kereskedők a politikában. A miskolci kereskedelmi kongresszus a következő határozatot hozta: Kívánatosnak tartja a kongresszus, ha az ország minden kereskedelmi és ipartestülete oda törekednék, hogy ahol a kereskedelem és ipar táborából lép fel valaki képviselőjelöltnek, az ilyen jelölt érdekében minden megengedett eszközzel sikra szálljon és az illető testületnek tagjai az ilyen jelöltre adják szavazatukat.

Ha pedig ilyen jelölt nincsen, akkor legalább keressenek garanciákat, ha nem is reverzalist arra nézve, hogy aki őket a parlamentben képviselni fogja, a kereskedelem és ipar nagy érdekeit nem fogja szem elől téveszteni s ha kell, minden oldalú és tulzó tendenciával szemben kellő energiával fog állást foglalni.

TÁRCZA.

Gabrielle.

Irta: Tutsekné-Bexheft Lilly.

A cifra, márványemlékes sirok között elsuhan az őszi napsugár. Tiszta és derült az ég, a levegő; valami földöntuli béke, valami álomszerű nyugalom fogja el az ember lelkét itt.

A gyászoló, élő, megtört szivekben virágzik az emlékezés bűbajos virága. Nem a fájdalom, a veszteség érzése tölti el most, hanem a boldogság egy halvány, szintelen sugara talán.

Feketeruhás nőalak árnya válik ki élesen a napsütötte, virágos sir előtt. Arcza ráncos és öreg. Hisz a sir lakója is régen ideköltözött már; s az évek mulnak, egyre mulnak.

Az asszony ajkán pedig halvány, gyöngem mosoly ül.

Mert boldog ő.

Ti emberek, a kik az élet áradatában borzadva gondoltok a végre, ti nem tudjátok, ugye, hogy boldog az, a kinek egy kedves halottja van?! Egy halottja, a ki most az övé, — noha másé volt egykor, másé volt mindig, a mig élt.

„Az enyém,“ — mondja ő és mosoly és könny csillog a jóságos szemében...

Ha mesebeli tündérek varázs-erejével visszaidézzük az ifjuság és szerelem korát: az emberi életek tükre tárul föl előttünk akkor.

S a messze multból két leány alakja tűnik elő. Az egyik szép fiatal, és ragyogó, a másik csunjabb és öregebb igénytelenebb talán.

Ugye ebből már könnyű megérteni a Tarnay leányok sósát? Hogy férjnezment Margit, és Gabrielle megvénült, elhagyatva, egyedül? O, ti bölcssei az életnek, a kik előre látjátok a jövőt, mily gyarlók és részrehajlók vagytok ti! Mintha a szerelem a szép lányok szívében éledne fel csak, mintha a boldogság szentélye örökre zárva maradna a többiek előtt.

Nem úgy van az. Szerettek mind a ketten. Egy férfit.

Tökéletes, kiváló ember ő! mondta Margit. És Gabrielle hallgatott. Mindig hallgatott.

Pedig Miklós eljött hozzájuk gyakran. Minden héten. Minden nap aztán. S a lány szívében egyre pusztított a láng, egyre jobban égett a szerelem máglyája. Gabriellel értem.

Mert Margit is szerette Miklóst. Beszélt róla sokat.

És egyszer aztán hevesen ragadta meg a nővére kezét, kipirult arczzal és ragyogó szemekkel hajolt le hozzá:

„Szeretem! És ő is szeret! És nőül fog venni.“

Van-e természetesebb ennél? Ha a férfi meg-

lát egy szép leányt, ha megszereti, megkéri, ha házasságra gondol?

Hisz ez az a boldogság, a mit mi mind megálmodunk, emberek; ez a mi életünk bűbajos szivárványa.

Gabrielle pedig lehajtott a fejét és sirt.

Mert oly gyorsan, oly szédítően repültek a napok, oly hamar eljött a nagy és borzasztó pillanat ott, az oltárnál. Mert látnia kellett nővérét menyasszonyi, hófehér ruhában. Pető Miklós mellett, nallani kellett az eskü csengő tiszta szavait.

Talán a gyűlölet egy villáma cikázott át most a leány szívében, a harag és szegény, tehetetlenség zavaros érzései közül? Lehet. Sápadt az arcza, és a szemei villognak vézesen.

Az orgona lágy, édes hangja szólal meg aztán. A meggyötört, vergődő lélek vihara eisimul.

Hisz Margit boldog. S az ő boldogságát megirigyelni nem szabad soha!

Lám, egyedül maradt most Gabriella.

Békés, egyhangu magányban nagyon telnek a napok. Ures az élet; pusztá a jövő. És fáj a szív.

Csak egyetlen vendég jött el gyakran aztán a kité Tarnay Margit mátkasága idején sohse láttuk itt.

Pap Jenő.

Sokat ültek együtt, és megeredt a beszéd

A kínai háború.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 18.

Az orosz és francia ügyvivők, a kik ma látogatást tettek a pekingi külügyi hivatalban kijelentették, hogy kormányaik szándékai Peking kiürítését illetőleg nem szenvedtek változást. Ezzel szemben a Reuter-ügynökség tegnap még azt jelentette, hogy az orosz csapatok fokozatos visszavonása Pekingből megkezdődött.

Miután e két jelentés egymással homlok-egyenest ellenkező, csak az egyiket fogadhatjuk el igaznak.

Aki Oroszország külpolitikáját figyelemmel kísérte, az meggyőződhetett arról az önzésről, mely az orosz kormányt a kínai háboruban vezérelte. Hogy a boxer lázadás mögött Oroszország állott, azt mindenki tudta. Ezt az alkalmat akarta felhasználni az orosz kormány, hogy kénye-kedve szerint halászhasson a zavarosban.

Ezek szerint tehát a Peking kiürítéséről szóló hirt kell valónak elfogadni, amely Oroszország intenczióinak is inkább megfelel.

Mai távirataink a következők:

Berlin, szeptember 18.

Kínában mindenütt újra kitört a küzdelem. Az amerikaiak ismét erélyesen léptek fel.

Hong-Kong, szeptember 18.

A Sachsen-gőzös Waldersee gróf tábornaggyal ma ideérkezett.

London, szeptember 18.

A Reuter-ügynökség jelenti Pekingből: Egy 300 amerikai lovasból álló amerikai csapat holnap északkeleti irányban indul, hogy ott a szorongatott keresztényeknek segítséget vigyen és a terepet felvilágosítsa. A csapat tíz napig lesz uton. Több hasonló expedíciót terveznek. Minden nemzet külön rögtönítelő bíróságot alakított. A németek a lopást főbenjáró bűnként büntetik.

London, szeptember 18.

A Standard jelenti Washingtonból tegnapi kelettel: Az orosz és a francia ügyvivők, a kik ma látogatást tettek a külügyi hivatalban, kijelentették, hogy kormányaik szándékai Peking kiürítését illetőleg nem szenvedtek válto-

zást. Együttal azt kérdezték, hogy az Egyesült-Allamok mit szándékoznak tenni. A válasz az volt, hogy a pillanat nem alkalmas a döntésre.

Washington, szeptember 18.

Ghaffee azt táviratozta Pekingből e hó 13-áról, hogy az orosz parancsnok kijelentette előtte, hogy Port-Arthurból és Vladivosztkból az Egyesült-Allamokban anyagokat rendelt a vasuti vonal helyreállítására. Az orosz parancsnok azt a meggyőződését fejezte ki, hogy a tiencin-pekingi vonalat két hónap alatt helyreállítják.

TÁVIRATOK.

Véres tüntetés.

Konstantinápoly, szept. 18. (Saj. tud. táv.) Az üszkübi lakosságnak Mehemed basa csendőrségi parancsnok elleni tüntetései következtében rendzavarások fordultak elő, melyek alkalmával a csendőrség rálőtt a tömegre. A tüntetők visszalöttek, úgy, hogy mindkét részen voltak sebesültek. Most ismét nyugalom van.

A búrok nem adják meg magukat.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 18.

Hiába verik mellüket az angolok, hiába kürtölik az egész világba, hogy az ő fegyvereik leigázták a bur népet, mely merészkedett szabadsága és függetlenségeért a hatalmas Angliával ujjat huzni. Az a nép, mely életét, vérért szívesen vitte a haza oltárára: még rablánczra verve is szabadságáért tud lelkesedni.

Transvaal oroszlánját, Krüger, kiverte a tulerő hazájából és ha nincs is ott népe között, melyet fanatizálni tudott, ott van az ő szelleme, és a hős nemzet még a távolból is megsziveli szavait, melyek lángoló bazaszereetről beszélnek.

És Krüger és Stein megszólaltak a megpróbáltatás legnehezebb órájában és harsogó hangon kiáltják nemzetüknek, hogy: *meghalunk, de nem adjuk meg magunkat!*

Es míg az angolok elvakulva az egyenetlen harc sikerétől, rugják, ütik, csufolják Krüger, gazembernek, sikkasztónak mondják, aki meglopta országát, nemzetét, a ki a nemzet kincsét zsebre rakva kényelemben és gazdag-

ságban fogja tölteni, hátralevő napjait, mialatt nemzete koldusbotra jutva szenved és nyomorog — addig a megsebzett oroszán újra lábra áll, újra erőt gyűjt és végső ellentállásra hívja fel hazája szerencsétlen, rabszolgaságra jutott gyermekeit.

A táviró Krüger példátlan szívósságáról ad ma hirt, mely őt valóságos nemzeti hőssé avatja a világ szabadságszerető népei bámulatára.

Nem hunyáskodik meg a sors kegyetlen csapása előtt, nem veszi el önértétét hazája romlásának láttán, hanem kezébe veszi a nemzet foszlányokra tépett zászlaját, lankadó kezével magasra emeli.

Erről beszél az az *ellenproklamáció*, melyben semmisnek nyilvánítja az annexiót és kijelenti, hogy nem hódolnak meg Angliának sohasem, míg csak egy burnak ereiben a vér pezseg.

A nagyhatalmakhoz fog fordulni, hogy nemzetiségük elismerése mellett, ha angol szuverenitás alatt is, de *hagyják meg nekik teljes autonómiájukat.*

Igy küzd Transvaal oroszlánja a világ méltó bámulatára és a legközelebbi jövő meg fogja mutatni, hogy a nagyhatalmak tudják-e a szabadságszerető nép sorsát szívükön viselni.

Lourenco-Marquez, szeptember 18.

A búrok szétrombolták a Krokodil-Poort-hidat és elégették 300 szerkocsit.

London, szeptember 17.

A Daily Mail jelenti Pietermaritzburgból tegnapi kelettel: Azt mondják, hogy Roberts lord október 3-ika felé Pretóriából Angliába utazik. Ugyanaz a lap jelenti Lourenco-Marquezból tegnapi, hogy Komatipoortot tegnap az idegen zsoldosok kifosztották és felgyújtották, minthogy előre látták a város mielőbbi megszállását. A búrok a Zontpass hegyek felé vonulnak vissza.

Brüsszel, szeptember 18.

Krüger és Stein elnökök ellenproklamációt bocsájtottak ki, kijelentvén, hogy az *annexiót semmisnek nyilvánítják* és hogy sohasem hódolnak meg az angoloknak.

S bizalmas, csendes félhomályban Jenő így beszél:

„Én is szerettem Margitot. Azt hittem, hogy az enyém lesz, és vérzik a szívem az elveszett boldogság után.

Bizony, az ábrándok elfoszlanak a napsugaras életben, mint a kőd a fénytől

És azt hiszi most a világ, úgy gondolom én, hogy a két boldogtalan ember megvigasztalódott, lassan a barátság valami gyöngédséggé fajult, a mi a szerelemhez nagyon közel áll?

Nem úgy történt pedig.

A végzet sötét, fekete vonallal huzza át az emberek számításait, a boldogság összedül, s a romokból jajszó, kétségbeesés marad vissza csak.

Van-e megrendítőbb, rettenetesebb csapás annál, mikor a halál orvul támadja meg az életerős, hatalmas embert, ereje egész teljében, kora delén? Mikor egyszerre esik össze az élet, a boldogság, a szerelem? Semmivé lesz mind, az enyészet fogyasztó, gyilkos lehelletétől!

Borzalmas ez.

Rémesen, őrjöngve zokog föl az asszony. Összetépne, összezuzna mindent, elpusztítaná a világot és magát, ha nem volna tehetetlen és gyöngé most, ha nem örködné a csendes, békés testvéri szeretet minden tette fölött.

„Meghalt!” Ez a szó hangzik egyre Margit, az özvegy, vonagló ajkairól.

Es Gabrielle, az elhagyott, az egyedülálló, megtörve térdel a férfi ravatala előtt, a

kit ő nagyon szeretett s a ki mégis idegen volt előtte.

„Miklós”, — mondja lassan. Aztán hallgat.

„Minek is élek én? Mit ér nekem a világ? a jövő? Mert nem engedsz meghalni, Gabrielle!” ismétli Margit, a kezeit tördelve szüntelenül.

Fáj hallani ezt.

Különösen annak, a ki ott, az ajtó mellett áll, szerényen és meleg részvétellel arcán, a ki csak félve, remegve emeli ajkához az özvegy apró kis kezét.

„Maga is eljött Jenő”, — kérdi az asszony csendesen. Mintha óriás fájdalomában is jól esne a szájalom, hálásan emeli fel könyes, fényes szemét.

Pedig a kin, a boldogtalanok éjének nincsenek csillagai. Örökké tart az örök sötétség, úgy hiszi az ember, mikor a lelkére borul a gyötrelmek éjszakája. Azt hiszi, a hajnal sohasem virradhat föl, mert ez mindig így lesz. Legfőképpen, hogy elfásul lassan a szív és megdermed a fájdalom. De új élet sohase fakad a multak pusztá helyén.

És szentségtörés lenne megingatni a boldogtalanok e szomorú, fenséges hitét, megmutatni a jövő ébredező napját, mely elűzi az éj, a sötétség rémeit, a gyászt és a bánatot.

Pedig az idő meghozza bizonynyal a hajnalt.

Tudja ezt az, a ki szenvedett. A ki temetett már. És felejtett is.

Hisz ugy-e, lassan visszatér az ajakra a mosoly? A köny is felszárad?

Gabrielle szeretettel vonja keblére Margitot. Es Jenőhöz odaszól aztán. Halkan.

„A ki elcsügged, soh'sem érdemli meg azt, a mit remélt!”

Szinte várja, vágyó, epepedő szívvel, hogy ez a két ember megértse egymást. Az asszony, a ki támaszt keres, új boldogságot, a férfi, a ki szenvedett érte, és szerette, és hallgatott.

Mert akkor ő boldog lesz. Akkor ő szabab lesz. Akkor az övé lesz az a hant, az a sir! Az ő legdrágább kincse, a mit őriz és ápol majd, szeretettel, hiven, örökké!

Hisz az ember önző, ugy-e Gabrielle?

O, a te szived arany, a te lelked tiszta. Szentek a te gondotataid.

Beteljesült azért a te óhajtasod. Es Margit boldog lett. Ugy, a mint azt te akartad, te álmodtad.

Nem is érzed, hogy az évek elszállnak, hogy egyedül vagy. Hisz ők élnek most is: Margit és Jenő. Messze innét. Boldogan. Csak épen megöregedtek azóta kissé...

Te pedig itt állsz, a gonddal ápolt, ékes sir előtt. A márványlapról Miklós neve ragyog feléd. Letérsz előtte.

S a könnyű szellő végigfut Tarnay Gabrielle őszes, fakó haján. Mintha végigcsokolná arcát, — a multak sóhajtása?

„Az enyém” — susogja halkan. Es mosolyog.

Krüger javasolni fogja a nagyhatalmaknak, hogy a két köztársaságot helyezék Anglia szuverenitása alá, de hagyják meg teljes autonómiáját.

Elmaradt ünnepek.

(A francia polgármesterek nem bankettek.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 18.

A bankettezés történetében páratlanul állt volna az a bankett, melyet Párisban Franciaország összes polgármesterei tiszteletére akart a francia kormány rendezni. Szinte mesébe illő, hogy milyen nagyszabásúnak ígérkezett ez a tömeg-etetés. Oly arányokról volt itt szó, hogy valóságos hadvezéri talentum kellett hozzá, hogy ez a monstre-ebéd megközelítőleg simán folyjon le.

E hó 22-én lett volna az az ebéd, melyhez hasonlót még a világ nem látott. Eddig 22 ezer polgármester jelentette be részvételét és miután még Páris sem rendelkezik ilyen számú vendégség részére alkalmas helyiséggel, külön e célra építettek egy óriási csarnokot. Óriási apparátust mozgósítottak az előkészületekre. Legrand mester volt a készülődések élén, a ki főpróbáját a minap állotta meg sikeresen, mikor tízezer terítékes dejeuner-t rendezett. Minden nap a menü más-más fogásának az elkészítése volt soron. Első nap 1800 kacsának az elkészítése volt napirenden, másnap 2430 fácánt áldoztak fel a francia városok polgármesterei gyomorbéli jólétéért. Majd a filet napja következett; 250 hizómarha 500 bordarészéből vették az e célra való 2400 kiló húst. 2000 kiló jégbehűtött lazac is várakozik az elfogyasztás dicsőségére, a lazacához csekély 1200 liter mayonnaise-t használnak majd el.

Tervezve volt, hogy közvetlen a bankett előtt készítik majd el a híres bresti csirkék 2500 példányát. A csemege tömegeiről a következő szám adatok szólnak: a polgármesterek asztalára 1000 kiló mazsolaszőlő, 10.000 őszibarack, 4000 füge, 6000 körte, 4000 alma és 20.000 szilva került volna. Italok dolgában 50.000 palack fehér és vörös borra szólt az előírászat. Az ebéd sikeres keresztülvitele érdekében Legrand mester a decentralizáció rendszeréhez folyamodott. Ugy volt, hogy fölállítanak 606 asztalt, ezeket 11 csoportba osztják s ugyanily módon 11 szekcióra osztották a konyhát. Mindenikben azonban ugyanazok az ételek készülnek s az ételeket egyszerre hordják körül.

Érdekes, hogy az asztalok terítésére nyolcz kilométer vászonra lett volna szükség és 30.000 asztalkendőt használtak volna. A nagy kulináris-csata napján Legrand mester automobilon járta volna be a harcz terét, hogy ugyszólván egyszerre lehessen mindenütt s gyorsan intézkedhessék. A pinczereknek valóságos hadserege állott a fővezérlete alatt. A 22.000 vendég kiszolgálására való pinczér-hadsereg teljes létszáma 21.870 ember.

Egyszóval a kiállításnak valóságos grand attractiója lett volna ez a hatalmas ebéd.

Mindennek azonban vége. Hire terjedt, hogy Páris, midőn a polgármestereket lakomára hívta meg, politikai tüntetést akart rendezni a köztársaság elnöke és a nemzeti intézmények ellen.

Grebauval, a párisi község tanács elnöke — mai távirati értesülésünk szerint — Loubet elnökhöz levelet intézett, melyben tiltakozik ezen insinüáció ellen és hozzáteszi, hogy a testvériség eszméje ebben a konfliktusban nem fog csorbát szenvedni.

Loubet elnök azonban nem ért tréfát és mai napon kiadta a rendeletet, hogy az ünnepek,

melyeket Páris a municzipiumoknak rendezni szándékozott, elmaradnak.

Pedig minden oly szépen el volt rendezve; sőt Grebauval, a község tanács elnöke már értesítette is a köztársaság elnökét, hogy egy küldöttség óhajt nála tisztelegni, hogy a párisi község tanács által a francia és külföldi municzipiumok tiszteletére rendezendő ünnepségre meghívja.

Loubet elnök polgári kabinetjének titkára azonban egy rövidke kis levelet küldött a község tanács elnökségéhez, mely így szólt:

„Loubet elnök, sajnálatára, nincs abban a helyzetben, hogy fogadhassa a párisi község tanács elnökségét.“

Ezzel vége lett a nagy ebédnek, melyről pedig a késő utódok is megemlékeztek volna.

Egy agrárius főúrról.

— Károlyi Sándor gróf és a csongrádiak. —

Arad, szeptember 18.

A kereskedők miskolczi értekezlete világos képét adta annak, hogy a nemzet jólétének mily foku megromlásán fáradoznak az agráriusok és hogy nemcsak gazdasági érdekek játszanak a kérdésben szerepet, hanem osztály és felekezeti harcz tüzei azoknak keblét, kik nem átalják saját önző céljuk megvalósításáért más társadalmi osztályok vesztét, pusztulását felidézni.

Egyik szegedi laptársunk egy szomorú példáját nyújtja annak, hogy mily szűkkeblűség, mily önzés vezeti az agrarizmusra felelküdt tábort embereit. A hír, melyet szószerint közlünk így hangzik:

Csongrád község és Károlyi Sándor gróf.

Csongrád község előljárosága minden igyekezettel arra törekszik, hogy a község jövedelmi forrásait szaporítsa és hogy a községnek 540.000 koronás adósságát s az ezzel járó 110 százalékos pótdójt apassza. A község megkereste gróf Károlyi Sándor földbirtokost, hogy az ő tulajdonát képező és a község alatt elvonuló 50 hold kiterjedésű holt Tisza-ágnak halászati jogát méltányos ellenérték mellett engedje át Csongrád községnek. A község itt mesterséges haltenyésztést akar létesíteni. Ezen holt Tisza halászati joga jelenleg Balogh József szegedi halászmesteré, aki 300 frt évi bért fizet. Csongrád község ezen bér összegének megfelelő kamatot, 6000 frtot ajánlott fel a grófnak. Gróf Károlyi azt válaszolta a községnek hogy ha apasztani akarja pótdójtát, vegye igénybe az állam segélyét, ne az övét, mert ő is viseli a 110 százalékos pótdójt terheit. Csongrád község lakosságának a kegyur válassza annál is inkább rosszul esett, mert az 540 ezer korona adósság legnagyobb része az árvízvédelem, különösen csomár felgyői öböl-nél készített töltés költségei, amely töltés gróf Károlyi Sándornak a felgyői uradalmát védi.

Igy gondolkozik Károlyi Sándor gróf, aki első volt azok között, akik az agrarizmus jel-szavát hirdették és nagyhangú frázisokkal azt akarták az országgal elhitetni, hogy ez az a tan, melynek követése mellett a magyar nemzet boldogulását meg fogja találni. Ez a példa most megmutatta, hogy népbolondító az ő maszlaguk, mely a vezérferfiak önzésének tömjénez, de a nemzet testét megmételjezi, megromlja.

A csongrádi eset csak arra alkalmas, hogy szítsa az osztályharcot, hogy erősítse azon tanokat, melyet a szocializmus zászlajára irt. Hogy ily álláspont végzetes, azt már a múlt szomorú eseményeiből tudhatjuk és azért a legnagyobb erélyre lesz szükség, hogy az agrariz-

mus által elhintett mag ki ne keljen, mert féltő, hogy az ország oly vihart arat, mely megrendíti az ország alapját. Caveant consules!

SPORT.

+ A „Zaránd“ kerékpár-egylet folyó évi szeptember hó 16-án egyleti kerékpáros versenyt rendezett a Brád—nagyhalmágyi országúton.

A verseny lefolyása a következő volt:

I. Megnyitó versenyen zárt 4000 méter: I. díjat ezüst érmet Brády Elemér nyerte (menet idő 7 perc.) II-ik Bronz érmet Löwinger Rezső (menet idő 8 perc.)

II. Főversenyen 20.000 méter I-ső díjat arany érmet ifj. Baumgarten Antal (Arad) nyerte meg (menet idő 37 perc.) II-ik nagy ezüst érmet Abraham József egyleti pénztárnok nyerte (menet idő 40.2 másodperc.) III-ik díjat kis ezüst érmet ifj. Brády Albert nyerte (menet idő 42 perc.)

III. Vigasz verseny 2000 méter I-ső díjat ezüst érmet Löwinger Rezső nyerte (menet idő 3.7 másodperc) II-ik díjat Komár János nyerte (idő 4 perc.)

A versenyek befejezte után az állomási épület nagytermébe az érmeket dr. Böhm Vilmos szép beszéd kísérete mellett osztotta ki.

Este 8 órakor a brádi közönség színe-java megjelent a táncmulatságon, a mely kiválóan kiviradtig tartott. A táncmulatságon jelen voltak

Krosznay Olivérné, Molnár Lajosné, dr. Baumgarten Jánosné, Körmeny Gyuláné, Szluha Agostonné Budapest, Institoris Ignáczné, Binder Sándorné, Abraham Istvánné, Bosk Hermanné, ifj. Brády Albertné, Brády Arpádné, stb. Leányok: Zitron Józsa, Szluha Janka (Budapest), Belényesi Ilona (Belényes.) Körmeny Margit, Wallerstein Szeréna, Bornemissza nővérek stb.

Szerelmes olajkereskedő.

— Hatvanhét éves nőcsábító. —

Budapest, szeptember 18.

Csáky Bálint hatvanhét esztendőes öreg ember, de még mindég elég fogékony a női bájak iránt. Erre mutat legalább az a körülmény hogy bár Budapesten a Lázár-utczában virágzó vállalatú olajnagykereskedése van, mégis szívesebben forgolódott a szép asszonyok körül, mint az olajos hordók világában.

Csáky a magyar állami vasutak olaj szállítója és gazdag ember hírében áll — így tehát a hódításhoz szükséges anyagi javak meg vannak nála. Különben pedig négy gyermek apja, legnagyobb fia már nős és leányai szép, nagy eladó sorban vannak. Családja azonban folyton hadilábon van vele épen szerelmi kalandjai miatt, melyekről az öreg ur sehogysem hajlandó lemondani.

Igy legutóbb A. A. fővárosi kereskedő gyönyörű szőke feleségén akadt meg a szeme. Föltámadt benne a pokoli vágy és megindította az ostromot a szép asszony ellen. Földulta a családi boldogságát és a könnyüvéru asszonykával egy szép napon megszökött. Budán béreltek lakást, majd Lipcsébe szöktek és mintegy három hónap mulva tértek vissza Budapestre.

A. már akkor intette az öreget, hogy hagyjon föl üzelmével, mert különben botrányt csinál. Azonban a jó szó mitsem használt. Az asszonyka visszatért ugyan férjéhez, de mintegy 4 hét óta ismét Csákyval élt. A. magánértesülés útján megtudta, hogy az öreg — az asszonykával tegnap este az István főherczeg szálló éttermében vacsorázik. Kapva kapott az alkalmon, már csak azért is, mert neje ellen beadandó válókeresetéhez szükséges volt, hogy bizonyítékokat szerezzen.

A viszontlátás természetesen nem mult el ütlegetés nélkül. A. hidegen fordult el nütlen

feleségétől, aki könyörögve kérte bocsánatát és odalépett az öreg Don Juanhoz:

— „Megmondtam önnek, hogy kerülje ezt az aszszonyt, aki nekem törvényes hitvesem.“

Mikor azután az öreg ur gorombán válszott. A elfeledkezett magáról és pofonck csatogása hallatszott. Neki esett a csábitónak és alaposan helybenhagyta, úgy hogy a vendéglői pinczerek léptek közbe. A rendőrség is beavatkozott a dologba, amit A. maga akart, hogy ily módon írásbeli bizonyítéka is legyen neje hűtlenségéről.

A tátrafüredi titok.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, szeptember 18.

A tátrafüredi titok érik. Szenczáczió lesz belőle. Mattasovszky vizsgálóbíró előterjesztésére a lőcsei törvényszék elhatározta, hogy meghosszabbítja Füzesesérvy vizsgálati fogságát, mert a vizsgálat újabb támpontokat talált Füzesesérvy bűnössége mellett.

A helyszíni szemlére Tátrafüredre rendelt bírói kiküldöttek maguk elé idéztek mindenkit, a kiról csak sejtették, hogy hallottak Flesch bankárról. A Weszterheim fogadó pinczérei azt vallották, hogy Flesch és Füzesesérvy, kirándulásuk előtt hozzájuk tértek be és sört rendelték.

— Ejj, ne pocsékoljuk az időt, hiszen vadászni akarunk és nem sörözni! — nógatta Füzesesérvy indulásra Flesch.

Füzesesérvy marasztotta Flescht s újból sört rendelt.

A vizsgálat lélektani rejtély után kutat. Füzesesérvy a vizsgálóbíró előtt azt vallotta, hogy a mikor látta Flesch bankár elterülését, valószínűleg önkivületi állapotba esett. A bírák nem tudják megmagyarázni, hogy egy önkivületi állapotba esett ember miért üritette ki Flesch bankár zsebeit, hogy a talált értéktárgyakat az özvegnének átadja és miért nem rohant inkább segedelemért, hogy barátját megmenthesse, mert laikus lévén nem konstatálhatta biztosan a halált.

A lőcsei törvényszék vizsgálóbírájához nap nap után érkeznek feljelentések. Májig hiányzott e feljelentésekről az aláírás; most névaláírással ellátott levelet kapott a vizsgálóbíró. Sőt akadt két ember, a kik személyesen jelentkeztek, hogy vallomást tegyenek Füzesesérvy ellen. Füzesesérvy előéletéről megdöbbentő adatok jutottak a vizsgálóbíró kezébe.

A szerencsétlen áldozat, a ki mig élt, Bécsben, Nyitrán, ahol ismerték, sokszor adott alkalmat, hogy beszéljenek róla. Bécsben egy alkalommal a Ronacher télikertjében felpofozott egy fiatal embert, aki fixirozta a feleségét. Nyitrán az Arany Szarvasban olyan mulatságokat rendezett, hogy nemcsak a városban beszéltek a dinom-dánomról napokig, hanem olyan zajjal, lármával vonult fel ezekre a mulatságokra, hogy a rendőrség kénytelen volt beavatkozni a dologba. De jó ember volt — jót tett azokkal, a kiket megszeretett. Korábbi években 5 is egyik tulajdonosa volt a brünni Flesch bórgyártó cégnek, de a cégből kivált, a melynek jelenleg Flesch Adolf az egyedüli tulajdonosa. Haraggal vált meg ez a két testvér egymástól, Flesch Zsigmond Bécsbe költözött, az év egy részét ott töltötte, a másik részét Nyitra mellett a másik testvérénél, Flesch Józsefnél.

Flesch Zsigmond annyira megkedvelte Magyarországot, hogy az volt a szándéka, hogy végképen letelepedik Magyarországon. Birtokot vásárol, gazdálkodik, vadászterületet bérel s ott

vadászgat. Jómódu ember volt, akinek vagyonát félmillió forintra becsülték. És ez meg is felelt a valóságnak, mert 1896-ban, a mikor végrendeletet csinált, négyszázezer forintra értékelte vagyonát. Végrendeletében egyetlen fiát nevezte meg általános örökösévé s a fiu gyámjával Bécsben élő két sógorát rendelte ki. Neje — a végrendelet értelmében — csak életjáradékot s 180.000 forintnyi hozományát kapja.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

* **Philharmonia egyesület.** Alig multak el a forró napok, melyek még a legszenvedélyesebb muzsikust is arra csábítják, hogy hűtlen legyen hangszeréhez, máris mozogni kezdenek a zenét kultiváló egyletek és társaságok. Első helyen áll e tekintetben városunk egyik legelősmertebb zenei egyesülete, a Philharmonikusoké. A következő idényben a Philharmonia egyesület jubilál, tíz éves fennállásának emlék-ünnepét üli meg. Erdekes a tervbe vett ünnepség már azért is, mert fővárosi hírneves zeneköltőink köréből többen lerándulnak a hangversenyre. A vasárnap megtartott választmányi ülés egyik főpontját Vajda Lajos elnök azon indítványa képezte, hogy tekintve az egyet tiz éves multját ez idényben hangversenyeivel különösen kitüntesse magát. Határozatba ment három monstre hangverseny és több házi hangverseny rendezése. A műor összeállításánál nagy sulyt fektetett a magyar klasszikus zeneköltők művére. Így lesz alkalmunk hallani *Bogisich*, *Mihalovics*, *Liszt*, *Goldmark* szébbnél szébb műveit. Szép soló számok is lesznek zenekari kísérettel. A próbák már e hóban megkezdődnek. A hangversenyek műsorát itt adjuk.

I. hangverseny.

1900. december hó 8-án.

1. *Goldmark*: „Sakuntala“ nyitány.
2. *Mendelssohn*: „Hegedü soló“ zenekari kísérettel.
3. *Bogisich*: „Magyar raphodia“.
4. *Mihalovich*: „Selló“.

II. Hangverseny.

1901. január 26-án.

1. *Mozarth*: „Jupiter simfonia.“
2. *Grieg*: „Zongora hangverseny.“
3. *Handel*: „Largo.“
4. *Beethoven*: „Cariolan“ nyitány.

III. Hangverseny.

1901. márczius 16-án.

1. *Bethoven*: „Eroica“.
2. *Liszt Ferencz*: „Faust“ vagy esetleg „Hunnok csatája.“
3. *Popper*: „Gordonka cencert“ zenekari kísérettel.
4. *Wagner*: „Tannhauser“ nyitány.

A sólok játszására eddig *Unger M.*, *Vas Sándor* és *Mütermüller* urak vannak felkérve. A karmesteri teendőket részben *Höszli J.* tiszteletbeli karmester, részben *Unger Mór* egyleti karmester fogják ellátni.

* **A törzsbérlők figyelmébe.** Az eddigi bérlők színházi helyeit Gonda László 20-ikáig, azaz csütörtökig tartja fenn. Miután az előjegyzett új bérlők száma a szokottnál nagyobb, a ki addig ki nem váltja eddigi helyét, elesik tőle. Az előjegyzetteknek már csütörtök délután 3 órától kiadják az esetleg felszabaduló páholyokat és földszinti helyeket.

* **„Az ember tragédiája“ Londonban.** Londonból azt az értesítést vesszük, hogy egy magyar ember *Madách* „Az ember tragédiája“-nak színrehozatalán fáradozik. Az illető hazánkfia *Teleki József*, akinek egyéb vállalatai mellett keresett és jóhírnevű színházi ügynöksége is van, most a szükséges tőke beszerzésével foglalkozik, miután Londonban „Az ember tragédiája“-nak színrehozatala legalább is százezer forintba kerül. *Teleki* szerint óhajtanó volna, ha legalább kis részében hazai tőke is részesednék a vállalatban, amely Londonban igen nagy sikerre számíthat és több száz előadást érhet meg. Ilyformán *Madách* „Az ember tragédiája“ a londoni színházi viszonyok közepett nemcsak a magyar géniusznak és a magyar

dramairodalomnak volna győzelme, hanem pénzügyi szempontból is óriási eredményeket érhetne el. *Teleki* már az illetékes és színházi körökkel is megbeszélte tervét, tüzetesen megismertette az illetőkkel *Madách* „Az ember tragédiája“-ját és annak mindenütt nagy sikert jósoltak, különösen ebből a szempontból, hogy a darab szelleme és irányzata igen közel állanak az angol nép lelkéhez. Természetesen „Az ember tragédiája“-nak londoni színrehozatala nagyszerű lenne s különösen technikai szempontból a darab a modern színpad követeléseire képest sokat nyerve, kibővülne.

* **Letartóztatás a színpadon.** Szenczácziós intermezzo sz: kitotta meg a minap a chikágói *Bijou*-színházban a *The Great Northwest* című szenczácziós melodráma előadást. Az egyik jelenetben egyszerre csak két igazi detektív lépett a színpadra és a hőst: *Burton P. Sengard*-ot, ki épen egy égő ház falán mászott fölfelé, hogy szerelmesét kimentse a lángokból, ott, a közönség szemeláttára letartóztatta. Az előadást ugyan pár percnyi megszakítás után folytatták, a mennyiben a fogságba hurczolt színész helyett „beugrott“ egy másik, de az illuziónak persze vége volt. *Sengard*-ot, mint ki derült, azért tartóztatták le, mert a derék művész a nyáron, a helyett, hogy vendégszereplésekkel szerzett volna dicsőséget, beutazta *Michigan* államot és a szállodákban, a hol meghált, mindenféle értéktárgyakat lopott. Így esett, hogy a művész most egyidőre kénytelen bucsut mondani a színpadnak, a melodramáknak és a tapsnak.

Hir Rigó Jancsíról.

(A hercegnő és cigányprimás Kairóban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, szeptember 18.

Csaknem feledésbe ment már *Rigó Jancsi*, a regényhős cigányprimás és a szép *Chimay* hercegnő. Legutoljára az a hír járta be az angol s a magyar lapokat is, hogy *Rigó Jancsi* a messze keleten pestisbe esett és meghalt, a hercegnőt pedig visszafogadta a férje és *Páris* utcáin elegáns fogatokban látható. Más hírek szerint a cigányprimás elhagyta kedvesét és visszatért hegedűjéhez.

Mint egy táviratunkból értesülünk, ezek a hiresztelések nem felelnek meg a valóságnak, mert a cigányprimás és *Klárája* most is együtt élnek még. Egy székesfehérvári ember levele nyomán a következőkben adja ezt híri tudósítónk:

Az illető székesfehérvári ur tegnap kiutazott a szomszédos *Pákozdi* községbe, hol *Rigó Jancsi* öreg szülői élnek. A kis házuk tisztaságával és ragyogó csinjával vált ki a környezetből. Bezörgetett, s csupán *Rigó* anyját találta odahaza, mert az öreg cigány, a faluban bucsu lévén, a nagykorcsmában muzsikált a fiataláságnak.

Mikor a fia után kérdezősködött, s felemeltette a szomorú híreket, fejét rázva mondta az öregasszony:

— *Nem igaz a dologból semmi, kérem alássan. Sok hazug hirt terjesztettek már az én kedves Jancsimról. meg az aranyos Klárikáról. Nem szakadtak ők széjjel, úgy élnek mint a gerlepár. Dehogy is hagyta el a Klárika, a gyönyörű fiamat. Nemrég jött tőlük Kairóból levél, melyben azt írják, hogy igen jól élnek. A Klárika beteg volt, de most már egészséges... A Jancsikám hatvan pengőt is küldött, áldja meg az isten.*

Az áradozó cigányasszony meg is mutatta a fia levelét, mely, a bőven előforduló helyesírási hibákat leszámítva, érdekesebb részeiben így hangzik:

Kairo, augusztus 8.

Bocsássanak meg, hogy ilyen későn válszolok, de nem találok időt az íráshoz. Az idő is olyan rossz volt, hogy semmihez sem jött az embernek kedve. A Klárikám is beteg volt az időjárás miatt, de most már jó a le-

vegő és mind a ketten egészségesek vagyunk. Maguknak is minden jót kívánunk.

Írják meg, hogy megkapták-e, amit küldtünk.

Maradtunk szerető, igaz gyermekük:

Klára és Jancsi.

Arra nézve, hogy Rigó Jancsi visszatért volna hegedűjéhez, így szólt a cigányasszony:

— Nem tért vissza a Jancsi a hegedűhöz, mert *nem is hagyta el soha*. Inkább az életétől válnék meg, mint a hegedűjétől.

Ezután rajongó hangon beszélt a fia művészetéről:

— Ezzel hódította meg a Klárikát. Mikor Párisban muzsikált s a hercegné nótáját huzta, ez, zsebkendőjét könyező szemére szoritva, kiszaladt a teremből. Másnap azután hintón mentek el együtt és három napig nem látta őket senki sem. Negyednapon pedig elutaztak Belgiumba. Azóta úgy élnek, hogy csak a halál választja el őket egymástól.

Kijelentette ezután, hogy nem anyagi érdekből szereti a fiát. Hiszen ezelőtt több segílyt juttatott neki, mint most. Egyszer Liverpoolból ezer forintot küldött.

Rigó Jancsinak halálhírére is kimagyarázta az öregasszony. Kairóban időzött nála a tüdőbeteg öcsöje Rigó Bernát. Kairóban ezidőben pestis volt s mikor Rigó Bernát hajón Triesztbe érkezett, vesztégár alá vetették. Éjjel azonban megszökött és Székesfehérvárra utazott. Itt a rendőség a járványkórházba zárta, de néhány nap múlva, a belügyminiszter rendeletére, szabadon bocsátották. Rigó Bernát rövid időre ezután régi betegségében, a tüdőbajban meghalt. Így keletkezett Rigó Jancsi halálának híre.

A hercegnő primása tehát nem halt meg, hanem együtt él szerelmesével Kairóban.

HIREK.

Fekete gyémántok.

Magyarország költőkirálya: *Jókai Mór*, régen, nagyon régen elnevezte a kőszent — fekete gyémántnak. Elnevezte anélkül, hogy ő maga valami nagy fontosságot tulajdonított volna a bérmanévnek és talán nem is sejtette, hogy lesz idő, amikor a „fekete gyémánt” elnevezés megközelíti a valóságot és találó is lesz.

A szén ára napról-napra rohamosan emelkedik és a tavalyi árhoz képest métermázsánként mintegy három koronával drágább. Ez pedig sok pénz, rengeteg pénz — ha meggondoljuk, hogy a szén drágulása éppen azokat sújtja legerősebben, akik legkevésbé dukálhatnak anyagi javakban.

Lassan-lassan kivesz a világból minden romantika, minden költészet. Valaha énekelhette a lantos: „Hol a boldogság mostanában? — és felelhette rá: „Barátságos meleg szobában!” Mindennek vége! *Jókai* szava beteljesedik: szén nincs többé, csak „fekete gyémánt”, amittől a szegény embernek fölkapik az álla.

— A szalónokban megmarad a kályha és vagyonosabb családok megszerzik maguknak továbbra is a „fekete gyémántokat”; de a szegény munkásembernek, akinek fényezésre nem telik — akinek keresete kenyérre is kevés, szent bizony hiába kíván.

Drágul a szén! És a szegény ember előre didereg, már eleve érzi a zord téli szelet, amelylyel évszázadok óta karöltve jár a nyomorúság.

Mert a téli fagy és a nyomor tejtéstvérek.

— **Oktober 6.** A nemzeti ünnepélyeket rendező bizottság szeptember hó 19-én (szerda) délután 5 órakor a polgári fuiskola nagytermében ülést tart, melyre a bizottság összes tagjait tisztelettel meghívja *Kovács Vincze*, biz. elnök. Az ülés tárgya az október 6-án rendezendő ünnepségek részleteinek megállapítása.

— **Hohenberg hercegnő magyarul tanul.** A trónörökös nejeéről azt állították, hogy erős rokonszenvvel viseltetik a magyar nemzet iránt és hogy az udvari körökben ezen nemes tulajdonságának néhány jelét látták. Távirati tudósításunk örvendetes bizonyosság arra nézve, hogy a fenséges asszony ezen rokonszenvre valóság. Arról értesülünk, hogy *Ferencz Ferdinánd* trónörökös megkereste *Rimély* püspököt arra nézve, hogy ajánlana neje részére egy magyarnyelv tanítót. A püspök ezen megkeresés folytán *Lányi József* esztergomi theologiai tanárt ajánlotta, aki már elfoglalta kitüntető állását. Mielőtt *Lányi Esztergomot* elhagyta, pápai kamarási címet kapott.

— **Albert szász herceg halála.** Drezdából jelentik: *Ferencz József* császár és király megbízásából ma este *Ottó* főherceg ideérkezik Albert herceg holnapi temetésére.

— **A város költségvetése.** *Aradváros* jövő évi költségvetését csütörtöki ülésén fogja tárgyalás alá venni a hármass bizottság. A tanács ma rendkívüli ülésén foglalkozott a dologgal s némi módosításokat eszközölt, a költségelőirányzatban változás alá esett tétel a *rendkívüli kiadásoké*. Ezt arra való tekintettel, hogy a megállapított összeg évről-évre kevésnek mutatkozott, felemelte a tanács. Új tételként felvett a népszámlálás költségeire 2,500 koronát. Mint már megjegyeztük, a költségvetés végösszegeiben körülbelül megegyezik a tavalyival s így a pótdó perzentje sem igen fog változni.

— **Ezüstlakodalom.** *Neuman Dániel*, az aradi Neuman Testvérek cég belfagya és neje *Fürst Mária* holnap ünneplik meg házasságuk negyedszázados évfordulóját. Az aradi izr. nőegylet és a népkönyha választmányi hölgyei ez alkalomból *Éles Árminné* vezetése alatt testületileg jelennek meg *Neumanné Fürst Mária*nál, s neki, mint a fentnevezett két jótékony egyesület elnökének, egy diszes albumot adnak át emlékül.

— **Az egyetemi választások** lezajlottak bár, de az izgalmak tovább is tartanak az egyetem falain belül. A liberális egyetemi ifjak értekezletet tartottak, melyen kimondták, hogy ha az egyetemi tanács meg nem semmisíti a szeptember 14-iki választást akkor kénytelenek *obstrukciót kezdeni* az egyetemi kör tisztikara ellen, s jogaik gyakorlásában megakadályozzák őket.

Weiler Ernő a kizárt liberális ifjak egyike, ma kikallgatásra jelentkezett *Rapaics Rajmund* egyetemi rektornál, aki azonban *Weilert nem fogadta*.

Az egyetemen lejátszódott botrányok — mint tudósítónk jelenti — a közoktatásügyi miniszteriumban is feltűnést keltettek, s ott úgy vélekednek, hogy vagy lazák az egyetem fegyelmi szabályzatai, vagy pedig nem tartják be őket. Szó van róla, hogy a közoktatásügyi kormány utasítani fogja az egyetemi tanácsot, hogy készítsen egy új fegyelmi szabályzat-tervezetet.

— **Spielhagen haldoklik.** A *Charlottenburgban* visszavonultságban élő ősz költő, *Spielhagen Frigyes* — mint Berlinből jelentik — *súlyosan megbetegedett*. A költő állapota komoly aggodalomra ad okot.

— **Krüger a pápának.** *Rómából* telegrafálják, hogy *Krüger* köztársasági elnök táviratot intézett *XIII. Leó* pápához, melyben köszönetet mond azon érdeklődésért, melyet a pápa Transzvál iránt tanúsított és azon reményének

ad kifejezést, hogy a köztársaság igaz ügye mégis diadalra jut. Ő maga visszavonul egyelőre az aktív szereplés teréről, mivel már öreg és gyöngének érzi magát.

— **Az öngyilkos szobrász.** *Köllö* Miklósnak a jeles szobrásznak, öngyilkossága fővároszerte általános föltűnést keltett. *Köllö* holttestét tegnap délután 6 órakor találták meg a kelenföldi pályaudvar mellett a szántóföldön és este hét órakor szállították be az orvostani intézetbe. Itt, mint ismerlent iktatták be a halottfölvételi könyvbe és csak késő éjjel állapították meg, hogy az ismeretlen férfi *Köllö* Miklós szobrász. A mester tegnap reggel reggeli cipőben távozott el hazulról és odahaza azt istták, hogy a szomszédba megy. A forgópisztoly, amelylyel agyonlőtte magát 9 mm-es buldogg revolver. A pisztolyban öt töltés volt, kettő ki volt löve és így valószínű, hogy az egyik töltést próbának használta el azzal a levegőbe lőtt. Holttestének boncolása iránt még nem történt intézkedés és így a temetés napját sem állapíthatták meg.

— **Az államosított állategészségügy.** *Salacz Gyula* polgármester közhírré teszi, hogy a földművelésügyi miniszter a január 1-én betöltendő állami állatorvosi állásokra a pályázatot kiírta. A pályázati kérvények folyó évi október hó 15-ig nyújthatók be, és pedig a jelenleg közszolgálatban állóké a polgármesteri hivatalhoz, a többieké a földművelésügyi miniszterhez. A pályázati feltételek a polgármesteri hivatalban tekinthetők meg.

— **Nagy értékpapír sikkasztás** ügyében folytat a trieszti rendőség erélyes nyomozást. A dolog úgy áll, hogy nemrég elhalálozott egy *W* nevű ismert kövezümester, a ki mintegy 86.000 korona értéket képviselő papirosokat hagyott hátra főleg fivérének, egy vidéki bánya tulajdonosának. A papirosok azonban valahogyan elkallódtak. Az örökös bejelentette az esetet a rendőségnek s annak közbenjöttével az értékpapirokat meg is találták egyik belvárosi bankés váltóüzletben a hol azt az ismeretlen tettes eladta. Hogy mi lesz a dolog vége, a rendőri nyomozás deríti ki, a mely már eddig is sok érdekes részletre bukkant, a melyek egy pár ügyben szereplő ez uri embert fognak kompromittálni. A vizsgálat tovább folyik.

— **A vendéglős-iskola alapítványa.** *Glück* Frigyes fővárosi vendéglősnek a kongresszus alkalmából az *aradi* vendéglős szakiskola létesítésére tett 1000 koronás alapítványáról a legközelebbi közgyűlésen tesz jelentést a polgármester. Egyben indítványozni fogja, hogy az alapot, míg az iskolát felállíthatják, kezelje a város.

— **Orosz kémek.** A nemzetközi udvariaság azt hozza magával, hogy az egyes országok fejedelmei a hadgyakorlatokra meghívják, a külnemzetek katonai képviselőit, akik szemtanúi lévén a gyakorlatoknak közvetlen tapasztalatból meggyőződést szerezhetnek haderőnk nagyságáról és barczásati képességéről. Az idegen katonai képviselők jelenlétének bizonyára egyik célja az, hogy a monarchia fegyverbarátsága mennyire becses, és hogy a barátság felmondása hatalmas ellenfél létezéséről ad bizonyosságot. A nemzetközi udvariaság ellenben azt is hozza magával, hogy a meghívottak meglegedjenek azzal, amit nekük nyilvánosan mutatnak, ami ugyis elég tanúságot nyújt. De határozott megsértése a nemzetközi érintkezés diskrecziójának, ha a külföldi vendég többet akar látni és tudni a nyujtottaknál, ez már a kémkedés sötét régiójába tartozik, ha ily külföldi vendég álutakon kíván megtudni, amit már tudnia a politikai okosság tiltja. — Ily diskreczió sértést, ily kémkedési kísérletről ad hírt a táviró, jelezve azt, hogy a jaslói hadgyakorlatok helyén egy orosz ezredest és had-

segédét elfogták, kik polgári ruhában öltözködve ott tartózkodtak, amikor már ott hivatalosan semmi keresni valójuk nem volt. A jaslói titkos rendőrség a két tulkváncsi oroszt rövid uton a határra tolonczolta.

— **Pályázat a városi iktatói állásra.** Arad városánál 2000 korona évi fizetéssel és 400 korona lakbár illetményvel javadalmazott, üresedésbe jött iktatói állásra a pályázati határidőt október hó 8-ra tűzte ki a polgármester.

— **Vezérembereink.** Csávolszky Lajos függetlenségi képviselő, erősen hozzálátott a politikai röpiratok írásához. Egy hét óta ma a második röpiratja jelent meg. A mai röpirata: „Vezérembereink“ czimvel Tisza Kálmánnal, Apponyi Albert gróffal és Horánszky Nándorral foglalkozik. Feltűnést kelthet, s ugylátszik, csakis ez a célja, a röpirat azzal a kiméletlen hanggal, mely manapság már inkább csak a nyilttéri közleményekből ismeretes. Ha úgy amint ezt a röpiratot Csávolszky megírta a parlamentben akarná elmondani, negyedrészig se jutna, mert az elnök már az elején megvonná tőle a szót. Tisza Kálmánról olyanképen beszél, hogy egész élete egy hazugság.

Majd Horánszky Nándort támadja, akit így jellemez többek közt:

„Elvűségének, azt hiszi, eleget tett azzal, hogy nem szavazta meg a quotát, de minden erejével rajta volt, hogy az megszavaztassék. Ezen kétszínű, férfiatlan, gyáva politikát nem mi ítéljük el, elítélte azt Apponyi Albert gróf elvtársa, midőn Somorján ezeket jelentette ki:

„Aki megelégszik azzal, hogy ő nem szavazza meg a quotát s amellet megengedi a dolgoknak olyan továbbfejlődését, amelynek folytán a magasabb quota mégis nyakunkba szakad, annak meggyőződésére én ugyan keveset adok, annak még hivatását is másnak, mint pilátusi kézmosásnak nem tekinthetem.

— **Végtelen elszomorító** — folytatja aztán — ha ilyen utat kellett önöknek megtenni, míg odajuthattak, hogy helyet foglalhassanak abban a többségben, melyről Horánszky még csak 1898. végén is csak annyit tudott mondani, hogy az „egy pénzen vásárolt többség“ és hogy „undor fogja el az embert, ha látja ezen többség által teremtett helyzetet.“ De hát az undor megszűnt, a pénzen vásárolt többség tagjai mélyen tisztelt barátok és elvtársak lettek s Horánszky Nándor ur rálépett az aktív politika terére. Előbb azonban megmagyarázta nekünk Horánszky ur, hogy mikép lehet nálunk mai napság az aktív politika terére lépni — mondván a következőket:

„Az aktív politikában nálunk csak azok vehetnek részt, kik vagy elvöládás, vagy köpenyegforgatás, vagy önmegalázás, vagy hazafiui hajlamok megtagadása útján juthatnak oda; ezek tények, melyeket nem lehet megtagadni.

„Szánalomnak istene! mivé tettetted ezt a politikai vezérferfit. Összefacsarodik az ember keblében a lélek, ha nézi ezen miserabilis politikai szereplést. Miféle sulya, miféle értéke van már most az ilyen vezérferfiak újabb kijelentéseinek, bármily fontosoknak látszassanak is azok? Ki biztosít minket arról, hogy ezek az újabb kijelentések is — akár Nagyváradon, akár Jászberényben — nem fognak-e ugyanarra a sorsra jutni, mint a régiebb kijelentések? Hazugságokká válnak — egyik egy hónap, másik egy esztendő múlva.“

— **Takács Zoltán dr. bandája.** A pénzhamisítás büntette miatt letartóztatott Takács Zoltán dr. és társainak bűnyűjében a budapesti büntető törvényszéknél nagy erélylyel folyik a vizsgálat. Balázs Imre pusztaszent-tornyai birtokos, a banda egyik fogva levő tagja töredelmes vallomásaiban részletesen eladta a banda vezéreinek, Takácsnak és Oravetznek vele szemben tanusított lelketlen eljárását. Előadta, hogy ő ezek rábeszélésére kénytelen volt 200 holdnyi birtokára kölcsönt felvenni csak azért, hogy ezt a kölcsönösszeget, vagyis 600 frtot Oravetznek adhassa, hengerek bevasárlására. Egyéb köze nem volt a két bankóhamisítóhoz. Hogy ezt igazolja védőjével, dr. Schäffer József ügyvédvel beszerezett hiteles alakban ezen kölcsönre vonatkozó takarékpénztári kivonatot s ezt ma becsatoltatta a vizsgálati iratokhoz.

— **A főváros gyászja.** Toldy Józsefet, a székesfővárosnak tegnap elhunyt főügyészét ma délben helyezték ravatalra. az Erzsébet-tér 19. szám alatt levő gyászházban. A temetés a székesfőváros költségén történik és rendezésével az Entreprise des pompes funebrest bízták meg. A főváros az elhunynak a Kerepesi-uti temetőben díszsír helyet adott. Ma délelőtt igen számosan jártak fönn az elhunynak lakásán, hogy a család előtt részvétüknek adjanak kifejezést. A főügyészt holnap szerdán délután 3 órakor temetik az Erzsébet-tér 19. szám alatt levő házból.

— **Zendülés egy vasuti állomáson.** Komoly veszedelemben forgott a biharmegye kötegyáni vasuti állomásfőnök élete, mely ellen mintegy száz elkeseredett vásáros ember tört ma délelőtt. A Gyula felől jövő vonat ma reggel 8 órakor 5 percznyi késéssel robogott be a kötegyáni pályaudvarra. Ezen a vonaton több mint nyolczvan utas érkezett, hogy a Hollód felé közlekedő helyi érdekű vonattal a tenkei országos vásárra jusson. A viczinálisnak az érkezését követő perczekben van az alföldi vonattal összeköttetése, de az állomásfőnök — állítólag a menetrendtől eltérően — öt perczcel előbb indította utnak a hollódi helyi érdekű vonatot, amelyről így a vásárosok lemaradtak. Emiatt óriási elkeseredés vett erőt az utasokon, akik valóságban föllázadtak az állomásfőnök ellen, s vad lármával, kiabálással követelték szákra menő kárjuk megtérítését.

— Kerítsétek elő azt az urat.

— Verjük agyon!

— Dobjuk a vonat elé!

— Ilyen fenyegető kiabálások hangzottak a kis pályaudvaron, melyen az állomás személyzete hiába akart nyugalmat teremteni. Az elkeseredett emberek halálra keresték az állomásfőt, aki elzárkózott előlük, s tán így mentette meg életét. A vásárosok nem folytathatták vonaton az utjokat, mert az első alkalom erre csak este 8 órakor nyilhatott. A higgadtabb emberek tanácsára a sokaság végre is szétszözlött, s nem várta be a csendőrök beavatkozását, mely iránt a vasut emberei megtették már az intézkedést.

— **Anarchista a jaslói határon.** Sok fejlődési sarj gyűlt a jaslói hadgyakorlatra és úgy látszik, hogy az emberi fenevadak kedvező alkalomnak tekintették ezt, hogy esetleg elvete-medett tanaiak bemutatására ott is fejlődési vérbe mártsák a gyilokvasat. Egy olasz anarchista bizonyára ezzel a szándékkal került Jasló vidékére, de a szemes rendőrség csakhamar kileste az aljas szándékot és fölön csipte a gazembert, mielőtt még a nagy forradalom hevében bármit is elkövethetett volna.

— **Két végrehajtói állás rendszeresítése.** Aradváros adóügyi osztályában alkalmazott két ideiglenes végrehajtói állás rendszeresítése van tervbe véve. Az ügyben a legközelebbi közgyűlés határoz.

— **Három fecskendő-kocsi két ló.** Erdekes dolgokról értesülünk Marosvásárhely tűzbiztonságát illetőleg, melyet megemlítünk annak apropójából, hogy a Bing-ház égése alkalmával egyet-mást megjegyztünk az aradi tűzoltókról. Egy aradi ember a napokban Marosvásárhelyen időzött, mikor ott egy tüzeset képezte a nap szenzációját. Csiki F. Károly terménykereskedő istállója égett, melybe nyolcz darab ló volt bezárva. Nagy erőfeszítéssel sikerült az állatokat kimenteni, mikor végre nagysokára megérkezett a tűzoltóság. A tűzoltók megjöttek, de az oltáshoz nem fogtak hozzá egykönnyen: 20—25 percz telt el, míg az első vizsugár rálovelt a már kialvó félben lévő gerendákra. Ez a lassúság csak egyik ismertető jele az ottani tűzoltóságnak, a másik érdekes nevezetességük, hogy három fecskendő kocsijuk van, de csak két lovuk. Ez valószínűleg arra való, hogy a kifáradt kocsik közül egyik az istállóban pihenessen. Sok panasz hagzott már el a furcsa rendszer miatt, de a tűzoltóságot nem szervezik, annyira sem, hogy az istálló tűzeknél ered-

ménnyel működhesen. Tűzpróba ünnepélyt, bankettet, meg világpóstás bálát azért bizonyára tartanak.

— **Az olasz király a kötelességről.** A *Carriere dela Sera* című olasz lap érdekes nyilatkozatot tesz közzé, melyet az olasz király tett egy magasállású személyiség előtt Olaszország viszonyáról.

— Jól tudom, — mondá elkeseredett hangon a király — hogy erőm nem elegendő arra, hogy mindama bajokon segíthetnék, melyekben Olaszország jelenleg szenved. Minden bajnak oka van és ez az, hogy Olaszthonban egyetlen ember sem teszi meg kötelességét. Mindenki hagyja a dolgokat úgy haladni, ahogy éppen megindultak, gondolván: hadd tegye be más az ajtót utánam. Első kötelességünk tehát, hogy az embereket a kötelesség teljesítésére szoktassuk. Ebben természetesen nekem kell jó példával előljárnom minisztereim támogatásával. Nekik csak annyit szabad ígérniök, amennyit meg is tarthatnak. Aki kötelességét hűen teljesíti, az az én legkedvesebb polgárom, alattvalóm. Azonkívül a törvények tiszteletbentartásáról is kell gondoskodnunk.

— **Megakadályozott vasuti szerencsétlenség.** Kiszámíthatatlan következményű katasztrófát háritott el egy derék pályaoér ébersége. Paptamas község közelében a Berettyó fölött, átvívó vasuti vashid van, a hidtól nem messze pedig órház. A minap a pályaoér észrevette, hogy a hid pillérjei között három fiatal suhancz motoz. Egy ideig csak nézte őket a pályaoér, de végre is reájuk kiáltott. Erre a gyerekek, névszerint, Tóth Vincze, Siteri Károly és Szekeres Sándor elfutottak. Hogy aztán a pályaoér a hidra ment, megrémülve vette észre, hogy léptei alatt néhol inog és mozog a hid. — Ekkor látta, hogy a vásott ficzkók huszonhét csavart kiszedték a híd tartó oszlopaiból. A pályaoér azonnal az állomásra futott, honnét munkásokat küldtek ki a hiányok helyreállítására. És alig hogy, pótolták a hiányzó csavarokat, jött dörögve a budapesti gyorsvonat. Így háritotta el a veszedelmet a pályaoér ébersége. A vásott suhanczokat megmozdították, de mindössze alig egy-két csavart találtak nálunk, mert nagyjából a vízbe dobálták a csavarokat.

— **Mennyibe kerül a transzváli háború.** A *Daily Chronicle* jelentése szerint az angol kormány a Délafrikában folytatott háború hihetetlenül sok pénzébe kerül. Megbízható helyen úgy nyilatkoztak, hogy a kiadások hetenkint 24 millió forintot meghaladják. Ha a nevezett lap nem hangsúlyozná úgy a hely megbízhatóságát, a honnan e hírt vette, el sem hinnők...

— **Igazolom magamat.** A Jancsi, Pali és a többiek valamennyien élénk rivalgások között veszik körül egyik fővárosi sétányon a Pista gyereket, a ki mindig rosszban téri a fejét. Ezuttal is mit csinál? Bengáliai fényt árasztó gyufákat dobál az égnek. A gyerekkar süvöltve gyönyörködik a tűzijátékban. Meglátja ezt András bácsi, a sarki rendőr.

Hivatalos komolysággal közeledik a gyermek sereg felé.

— Mit csinálsz te ripók — szólítja meg kellő tapintattal a kis ficzkót, — ide azzal a gyufával!

A Pista gyerek, a ki vesztve érzi a pajtasok respektusát kidülleszt a mellét s így felel:

— Nem adom, az az enyém, ki maga, hogy meri maga ripóknak nevezni az embert.

A körülállók kaczagása között rivall rá a rendőr:

— Már mos ide azzal a gyufával!

— Nem, inkább igazolom magam. Dárdás István vagyok, lakom a Mátyás-téren 10. szám alatt I. em. 16. — És ezzel büszkén távozik.

A sétány közönsége harsányan kaczagva, a kis had pedig elégedetten hagyja el a „botrány“ színhelyét.

— **A macedon bizottság elnöke.** Szerb részről történt felszólalásra Sarafovot a macedon-bizottság elnökét a szófiai államügyész elé idézték bizonyos neki tulajdonított levelek miatt, melyek a román iratcsomóban voltak és

a szerb király elleni állítólagos merénylet tervéről szólottak. Sarafov visszautasította a vádat és követelte a levelek felmutatását, amelyeket hamisítványoknak mond.

— **Aradváros választói.** A központi választmány tegnap tartott ülésén tárgyalta az országgyűlési képviselőválasztók jövő évre összeállított névjegyzéke ellen beadott felebbezéseket. Mindössze egy felebbezés érkezett, de az is elkésve, s így elutasították.

— **Kitiltott egyetemi hallgató.** A kolozsvári egyetemről, mint sürgönyzik, ma egy hallgatót két fél évre kitiltottak. A szigorú intézkedést az illető botrányos viselkedése miatt hozták.

— **Megszűnt csőd.** Tury László aradi kereskedő ellen elrendelt csődöt a törvényszék megszüntette.

— **Az ó-becsei anarchista.** Ó-Becséről írja levelezőnk: az ó-becsei előjáróság tegnap egy névtelen levelet kapott, amely e felkiáltással kezdődik: „Éljen az anarchia!” A magát 91-esnek nevező anarchista leírja, hogy Romániából kilenczszere kísérelték meg az átjutást, de csak most sikerült és ők hatan most már keresztül viszik tervüket. Egy hónapon belül — írja — *gyászlobogók lengenek majd ország-szerte a házakon és templomokon.* Figyelmezteti a „szemfüles” rendőrséget, hogy ne is keresse őket, mert a levél vételekor ők már Budapest és Bécs felé vezető úton lesznek. A rendőrség most nyomozza a névtelen anarchistát.

— **Galveston a katasztrófa után.** A Galvestonból érkezett legújabb hírek szerint a rommá vált városban az élelmiszerek hiányát kezdik érezni. Még egy üzletet sem nyitottak meg újra, minden család gyászol. A városban alig van ivóvíz és ami van, az is rossz, úgy, hogy tifusz járványtól félnek. Eredetileg azt tervezték, hogy a halottakat a tengerbe süllyesztik. Minthogy 1100 holttestet összekötözték, abban a reményben, hogy a nagy súly azokat a tenger fenekén tartja. A holttestek egy része azonban ismét fölmerült az öbölben és a tenger azokat a partra vetette. A katasztrófának áldozatul esett emberek számát most nyolcz-ezerre becsülik, pontosan azonban sohasem fogják megállapítani. A vihar a Breton fokon át tovább húzódott és később az Atlanti oceán közlekedő hajókat háborgatta.

— **Lángban álló sóhivatal.** *Facsetről* írják, hogy *Valeamare* községben a napokban óriási tűzvész pusztított. Az ottani sóhivatal égett hamuvá és a tüzet csak nagynehezen sikerült lokalizálni. A csendőrség erélyes nyomozása meglepő eredményre vezetett. Kiderült ugyanis, hogy *Vadász József* lakatosmester betört a távollevő sóhivatali főnök lakásába és elvitte a lakásban talált készpénzt és ékszereket mint *tíz-ezer korona értékben.* Az elvetemült lakatos, hogy a gyanút magáról elhárítsa, a bétörés után *felgyújtotta a házat,* a mi körülbelül huszezer kor. kárt okozott. A csendőrség vasraverse szombaton este a lugosi kir. ügyészséghez kísérte át a lakatot.

— **A levélíró közönséghez.** A postát igénybe vevő közönség nem is képzele, hogy milyen nagy kárt okoz magának is, a magyar postának is, azonfelül pedig mennyi kellemetlenséget szerez a címzetteknek az által, hogy a külföldre szóló levelekre nem tesz annyi postabélyeget, mint a mennyi a tarifa szerint jár. Különösen az Ausztriába szóló levelezőlapoknál tévednek. A budapesti főposta kimutatta, hogy egy hónap lefolyása alatt Magyarországból csupán Bécs városb: harmincz ezer darab oly levelezőlap ment, melyek mindenike csak 4 fillérrel volt bérmentesítve. — A hiányos bérmentesítések hazánkra közel százezer korona veszteséget jelentenek. A külföld pedig emiatt az összegnek kétszeresét nyeri, mert a hiányzó postabélyeg árát nem is egyszeresen, hanem büntetésből kétszeresen szedi be a címzettekől. Mindenféle érdek azt követelné, hogy a közönség ismerje s tanulja meg végre a levelekért és a levelezőlapokért járó, 1900. januártól érvényes postadíjakat, hogy a külföldre szóló egyszerű (15 grammos) levelekért 25 fillér postadíj jár; kivételt képeznek az Ausztriába, Németországba, Szerbiába, Montenegróba és

Boszniába szóló levelek, a melyekért csak 10 fillér a postadíj s hogy a most felsorolt helyekre menő levelezőlapokért 5 fillér postadíj jár, ezt tudni már azért kívánatos, mert az, a ki nem tesz levelére és levelezőlapjára megfelelő értékű postabélyeget, ez által a postaszállítási díjat a címzett rovására, a magyar állam karára és a külföldi posta javára fölemeli, még pedig mindig annyival, mint a mennyi a szabályszerű díjból hiányzik.

— **Egy herceg kínálja magát.** A Biztosítási és Gazdasági Lapok legújabb száma a következő ajánlközöst tartalmazza:

Magyarországi vagy külföldi intézetekhez igazgatónak, vezetőnek ajánlközik *egy herceg.* Roppant ismeretséggel, nagy vagyonnal és nyelv-ismerettel bir. Irásbeli megkeresés hozzánk küldendő.

— **Rendkívüli halálesetek.** Két ifju ember szenvedett szörnyű halált a napokban. *Makon.* Az egyik *Börsök Károly,* egy dühös bikának esett áldozatul. A fiu alig volt még 15 éves s apja tanyáján a bikát akarta megitatni. A veszedelmes állat valamitől megijedt, neki rontott a fiunak, összetaposta és összehasogatta annyira, hogy a hus több helyen leszakadt róla. A szerencsétlen fiu 10 napig lebegett élet és halál között, végre pénteken reggelre meghalt. *Fekete József* a másik halott, kit kocsi gázolt agyon. A szegény fiatal ember szalmát hozott haza a tanyáról. A város végén lecsuszott a szalmáról s a terhes kocsi keresztülment a mellén. Pár óra múlva meghalt.

— **Az első diplomás kisasszony.** *Vottische Zeitung* jelentése szerint már 1754-ben avattak az összes orvosi tudományok doktorává Halleban egy hölgyet. A lapok akkoriban a következő hirben emlékeztek meg erről az eseményről: Az orvosi fakultáson ma oly doktorrá avatás történt, melyhez hasonlóval egyetlen német egyetem sem dicsekedhetik. *Erxleben* Krisztiana urhölgyet avatták föl. Ezzel tehát bebizonyítottunk véli a nevezett lap, hogy az első doktorkisasszony Németországban nyerte diplomáját kerek száznegyvenhat esztendő előtt.

— **Számóriások.** A millió alig egy század óta közkeletű, addig az emberek ezekkel és százezrekkel dolgoztak. Az irodalomban a millió mint számnév, csak a XIV-ik században fordul elő először. Az ezer millió, vagyis milliárd elnevezés pedig egészen új. A csillagászok tanítottak meg rá bennünket, de csak az 1871-iki német-francia békekötés, illetőleg a francziákra rótt ötezer millió frank hadisarcz óta lett használatos. Régebben is volt azonban szó rendkívül nagy számokról, különösen a keleten fordulnak elő, természetesen inkább csak általános elmosódott formában. A nagy számoknak egyetlen kimutatható szereplése az, amikor egyik indiai elbeszélésben a sakkjáték feltalálója a saktábla minden kockájára kétszer annyi buzaszemet kér, mint az előzőre, amiből ez a rengeteg összeg jó ki: 18,446,744,073,709,551. 615, azazke-rek számban tizenkilenczedfél trillió. Matematikai formulákkal tudvalevőleg óriási számokat aránylag röviden leírhatunk. Például három számjeggyel ez a formula 999 vagyis kilencz egység kilenczszere megsokszorozva önmagával, s ez ismét kilencz izben sokszorozva minden megelőzővel. Már az első rész 99, azaz kilencz-nek kilenczedik egész hatványa 387,420,489-et tesz vagyis közel négy száz millió egységet. Ha ezt ismét kilenczedik hatványra akarnók emelni, legalább háromszázhatvankilencz millió számjegy volna. Tisztán arra, hogy valaki ezt az eredményt papírra, vagyis jobban mondva egy vaskos könyvbe beírja, körülbelül öt évi szakadatlan munkára volna szükség, ha az ember két másodperc alatt öt számot ír le. Ha ezt a számsort egyvégtében írhatná le valaki, Klondyktól le Dél-Amerika végső csucsáig minden talpalattnyi földet tele írhatna apró jegyekkel s még akkor sem volna a sorozat teljes. Ha pedig oly sűrűn írná egymás alá a sorokat, hogy csak egy milliméter távolság volna a két sor között, a háromszázhatvankilencz millió számjegy egy kétszáz méter hosszú és száz méter magas óriási táblát töltene meg.

Ebből az egyszerű példából is látható, mennyire szükséges volt a számtani rövidítések feltalálása. Egy másik módja a nagy számok érthetővé tételének az, nagyobb egységet ve-

szünk összehasonlításul. Különösen a csillagászatban látjuk ennek a hasznát. Minden fizikai könyvben benne van, hogy hány millió és billió mértföld távolságra van tőlünk a nap, vagy valamely más csillag. De ez a mérték csak a legközelebbi égi testeknél lehet némileg tájékoztató; ha kissé távolabb megyünk, szükségünk van a mértföldnél sokkal nagyobb alapegységekre ilyenül használják a csillagászok azt az utat, melyet a fény sugar egy perc alatt tesz meg, avagy a föld és nap közt levő távolságot.

— **Két ember tűzhalála.** A Görz melletti Pirisben, mint lapunknak jelentik, ma éjjel a Clement-villában tűz ütött ki. A villa teljesen elhamvadt. *A tulajdonos öcsce és egy öreg urnó bennégett.*

— **Dráma a vendéglőben.** Borzalmas dráma játszódott le egy párisi vendéglőben, ahol egy fiatalemberekből álló társaság mulatott. A társaság egyik tagja a felszolgáló kéteshírű pin-czerleányok egyikében fölismerte nővérét, ki két év előtt egy gavallérral a szülői házból megszökött. A fiatalembert oly dühbe hozta elzüllött testvérenek látása, hogy mielőtt megakadályozhatták volna, revolvert rántott és kétszer egymásután *rálőtt nővérére.* A fiatalembert, aki ürtenbergi, széles körben ösmert gyárigazgató fia, a rendőrség letartóztatta. A leány sebei súlyosak, de nem életveszélyesek.

— **A hosszúéletűek százada.** Talán ez lesz késő századok múlva elnevezése a XIX. századnak. Mert a modern egészségügy az emberek átlagos életkorát tíz esztendővel hosszabbította meg. Hogy gyorsan élünk, — ez csak frázis. A statisztika mást mond. Egy amerikai tudós, William Phayer a Forum című lapban statisztikát közöl, hogy melyik foglalkozás mennyire rövidíti vagy hosszabbítja meg az életet. A legkiválóbb tudósok, művészek, politikusok és katonák közül 53% szolgáltatva néki az anyagot. Számítása szerint ezeknek az embereknek az átlagos életkora 68 év és 8 hónap. A statisztika hiányos ugyan, mert néhány név hiányzik a listájából, de azért feltehetjük, hogy helyes a számítása. A költők, szobrászok és festők nagyobb életkort érnek el, mint a zenészek, a filozófusokra nézve kedvezőtlenebb a statisztika, mint a természetbuvárokra, vegyészre és történetírókra. A statisztika legalján a zenészek vannak, akik csak 62 évig élnek, aztán következnek a költők, szobrászok, festők, teológusok, akik 66 évet élnek. A regényírók átlagos kora 63 év, a többi íróké 76 év. A történetírók különösen hosszú életet élnek. Harmincznyolcz közül kettő 90 évet, tizenkettő 80 és tíz 70 évet él. A vegyészek, fizikusok, természettudósok, csillagászok, arkeológusok, akiket Thayer „tudósok” elnevezéssel fog egy kalap alá, átlagosan 72 évet élnek. Harmincz kiváló tábornok között ketten 90 évet kilenczen 80 és tizenegyen 70 évet érnek meg, — átlagos életkoruk 73 év. Ezek az adatok természetesen csak Európát illetik.

— **Rablógyilkossági kísérlet egy pap ellen.** *Párisból* jelentik, hogy Nancyben ma reggel a hatvanesztendő *Simon* apátot vérben fagyva eszméletlenül lelték fel lakásán. Mire magához tért, előadta, hogy egy züllött alak megtámadta, elvette tőle kasszakulcsait és több értéktárgyát emelte el. Az apát a rabló személyleírását nem tudta megadni. A pap állapota reménytelen.

— **A szoba fénye.** Sem a természetes, sem a mesterségesen előidézett világosságról akarunk nem beszélni, ez a higiénikus szempont más rovatba való. Fényt és diszt a szobának nem egyedül a világosság kölcsönöz; ismeretes ez azok előtt, kik kényelmes, elegáns otthonnal bírnak. Mennyi sok apróság, berendezési tárgy létezik, mely tán első pillanatra fölöslegesnek látszik, de azért mégis feltétlenül szükséges az összhang megteremtésére és ahhoz, hogy az otthon bájossá, kedvessé tegyék! S nem is olyan sok költséggel jár ez. Tessék megtekinteni *Porter* Vilmos koronás áruházában az Andrassy-téren, a Központi szálloda épületében a szebbnél-szebb nappelket, s azon ezer más disztárgyat, s meg vagyunk győződve, hogy a feltűnően olcsó árak mellett, mindenki szívesen fog ott egyet-mást otthona számára bevásárolni.

— **Osszeesett.** Budapesten a keleti pályaudvar előtt tegnap este egy varróleányt látszó fiatal nőt találtak a bokrok között eszméletlenül állapotban. Külső sérülésnek nyoma

nem látszanak rajta. Bevitték a Rókus-kór házba, a hol még most is eszméletlenül fekszik.

— **A részegeskedés vége.** Alaposan berugva bandukolt az éjjel a budapesti Marit rakodóparton *Osztafin* Ferencz evőeszköz tisztító. Egyszerre hirtelen elvesztette az egyensúlyt s belesett a Dunába. Azonnal kimentették a közeli matrózok, de mégis eszméletlen állapotban került a Rókus-kórházba, mert a sekélyes vízből kiálló czölöpökre verte a fejét s agyárzkódást, meg koponyarepedést szenvedett.

— **T. üzletfeleink** szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Színházi epizódok.

Budapest, szeptember 18.

Girardi, a bécsiek kedvelt komikus-primadonnája, egy alkalommal egy osztrák fürdőhely színházában vendégszerepelt.

Egyik este egy, a fürdőben időző főherczeg látogatását jelentették be a színháznak. A darabban, mely erre az estére ki volt tűzve, az egyik kardaloslak el kellett mondania a historiai mondást: „Le roi est mort, vive le roi.”

A fiatal kórista izgatottan ismételte magában „szerepét”, tekintettel a látogatásra. Girardi, a ki igen nagy barátja volt a tréfáknak, odaszólt az izgatott fiatal emberhez:

— Barátom, akarja hogy ma este a szerepével magára vonja a fenséges ur figyelmét?

— Ha akarom-e? — felelte az ambíciózus, babérokra álmódzó fiatal színész.

— Nos, tehát egy aktuális rögtönzéssel óriási hatást kelthetne és megállapíthatná szerencsésjét.

— Hogyan?

— Egyszerűen kiáltsa el magát: Le roi est mort, éljen a főherczeg.

— Igaza van, köszönöm — felelte sugárzó arccal az ifju művészjelölt.

És az előadás folyamán tényleg elkövette a rögtönzést. A hatás fölülmulta minden várakozását. A közönség harsogó kacajban tört ki, a főherczeg rögtön elhagyta páholyát és távozott a színházból.

A beugratott rögtönzót pedig — kidobták.

*

Egyszer Lunewilleben a „Melanide” előadásán egy La Chaussée nevű színészt hirtelen cserben hagyta az emlékezőtehetsége, még pedig szerencsétlenségére éppen annál a jelenetnél, mikor egy hosszú és forró szerelmi vallomást kellett volna szavalnia.

A sugó mentette ki zavarából, még pedig úgy, hogy helyette fennhangon elmondotta az egész vallomást. Mikor a sugó befejezte a lángoló szerelmi vallomást, a színész nagy nyugalommal fordult szíve hölgyéhez és rámutatva a sugólyukra, a szerep hangján így szólt:

— Kisasszony, amint ez urnak épen most szerencsésje volt ön biztosítani... én szeretem önt!

Ugyanez a színész egy más alkalommal leszólt a sugóhoz:

Pardon, csak egy pillanatnyi türelmet kérek, hiszen tegnap még olyan jól tudtam!

*

Egy német színésszel történt meg az a kellemtelen eset, hogy mikor egy tragédiában, mint halott feküdt a ravatalon, a ravatal viasz gyertyái — amint a léghuzam libegtette a lángokat — forró esőpekben olvadozott arczára.

Egy pár pillanatig még csak eltűrte ezt a kint, de azután nem bírta tovább és lassu hangon kérte a körülálló gyászoló közönséget, hogy segítsenek rajta.

A körülálló azonban nem hallották meg a suttogást. Minthogy pedig helyzete végre is tartha-

tatlanná vált, szó nélkül felült a ravatalon, lekaparta magáról a gyertyacsöppeket, „megkoppanította” a gyertyákat és aztán visszafeküdt a koporsóba, természetesen a közönség pokoli kacaja között.

*

Frankfurtban egy alkalommal „Romeo és Julia” előadásán Julia épen akkor, mikor Romeo jajong holttete fölött és készül magát megölni, egy hatalmasat... tüszentett...

Ugyanígy járt az a színész is, a ki a „Keresztelő János” című darabban a keresztelő — levágott fejét játszotta. Egy lyukas asztalon volt kidugva a feje, a mint egy czintányáron nyugszik, ellenségeinek szidalmi közepette. Ekkor tüszentette el magát a levágott fő, a mi nem volt csoda, mert a tréfás kollégák — borsot hintettek a czintányér peremére.

*

Londonban történt egyszer, mikor még a női szerepeket férfiak játszották a színházban, hogy II. Károly türelmetlenül várta az előadás kezdetét és hivatta a rendezőt.

A rendező mentegetőzött:

— Bocsánat Felség, de a királynő még nincs — megborotválkozva...

*

A színházi kardalosok utja — mindenki tudja jól — épenséggel nincs rózsákkal telehintve. Még azok a bizonyos legöregebb kóristák sem emlékeznek olyan társukra, a ki vagyunkával a takarékpénztárban vonult volna vissza a jól megérdemelt nyugalomba.

A klagenfurti színház kóristái, tekintettel a sanyaru viszonyokra, már sokkal célirányosabban és gazdaságosabban rendezik be életmódjukat. Nyáron, mikor a színház zárva van, elmennek pinczereknek. Volt direktoruk, Egelseer ur, a ki mint szinigazgató valószínűleg hajótörést szenvedett, a wörthi tó partján szép szállodát bérelt és felcsapott vendéglősnak. Volt tagjai a nyár folyamán nála tesznek szert egy kis mellékeresetre. Amellett még nyaralnak is a hegyek között.

Kitűnően érzik magukat és Egelseer nagyon meg van elégedve volt tagjaival. Télen aztán visszatérnek Klagenfurtba és fújják tovább a korust.

Mindenesetre érdekes lehet, hogyan kezeli az egykori rendezőből és szinigazgatóból korcsmárossá vedlett Egelseer a kórista pinczereket. Bizonyosan színházi nyelven szól hozzájuk.

Ha például egy vendég hasztalan csenget az egyik pinczérre, a „direktor ur” bizonyosan így kiált rá:

— Miért késik ön a jelenéséből? Nem hallotta a — végszavát?...

TÖRVENYKEZÉS.

Válopör és magánlaksértés.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Szabadka, szeptember 18.

Rendkívül érdekes tárgyalás volt a szabadkai büntető-törvényszék, mint felebbviteli bíróság előtt. A bajai kir. járásbírósnál emelt panaszt M.-né a férje N. ellen, magánlaksértés miatt. A járásbírósnak a férjet, úgy a bevádolt még három bajai urat felmentette. Az asszony felebbezése folytán került a törvényszék elé az ügy. A magánlaksértés háttéré M. és neje válopöre, amely már ötödik esztendeje foglalkoztatja a zombori törvényszéket. Vagy kilenc év előtt nősült M. Bresetuvácz bács megyei községben. Házassága második évében már arra a szomorú tapasztalatra jutott a férj, hogy a fiatal asszony megcsalja.

Türt a szegény fiatal férj egy darabig, mikor a falu összes verebei az ő felesége kikapósságát csiripelték: elkergette a hűtlen asszonyt, ki magával vitte kicsiny kis lánykájukat is. Nemsokára aztán megindította a válopört házasságtörés miatt felesége ellen, ki időközben Baján trafikot nyitott.

A békéltetési tárgyaláson a bíró tanácsára

hűtlen elhagyásra változtatta a váloókot a férj, nehogy leánya valaha megtudja édes anyja csuf tetéit. El is választotta úgy a zombori törvényszék, mint a szegedi kir. tábla hűtlen elhagyás miatt a ház-as feleket, de a Kuria nem látta komolynak a férj keresetét, mert a jogalapot megváltoztatta. Kétségbe ejtette a szegény férjet a kuria ítélete. Felesége pedig tovább üzte bűnös üzelmeit. Megindította újra a válopört házasságtörés miatt és elpanaszolta persze válokeresetében, hogy felesége mily erkölcsstelen életet folytat Baján. Az asszony tagadott körömszakadtig. A férj a tanukra hivatkozott, de a tanuk törvényadta jogukkal élve, megtagadták a vallomást.

Képzeltető a férj állapota, ki nem tudott bűnös feleségétől szabadulni. Ebben az állapotban találkozott a zombori pályaudvaron egy F. nevű urral, akinek elpanaszolta nagy baját.

— Nem tudok bizonyítékot szerezni, — nyögte az agyonkínzott férj. — Hacsak az kell barátom, szerezhetsz, jöjj át Bajára — volt a felelet.

A férj át is ment Bajára. Este lesbe állt felesége lakása előtt két tanuval. Nem sokáig kellett várniok. Egy ifju suhant be a hűtlen asszonyhoz. Vártak egy kis ideig. Azután a férj és két tanu a nyitott kapun bementek a házba, egyenesen az asszony szobájának tartottak, bent a szobában a férj megszerezte a szomorú bizonyítékot válopöréhez.

A bűnös asszony akkor férje, a két tanu és az akkor esti kedvese ellen magánlaksértés büntette miatt feljelentést tett a szabadkai ügyészségnél. A törvényszék vétségnek minősítette az esetet és így került a bajai járásbírósnak elé, amely vádlottak felmentette. Az asszony felebbezése folytán a szabadkai törvényszék rövid tanácskozás után a szerencsétlen férjet felmentette a vád és következményeinek terhei alól.

§ **Krivány Jánosnak** a vizsgálati fogság alól való felmentése ügyében beadott felebbezését ma tárgyalta a nagyváradi kir. tábla. Mint nekünk sürgönyzik, *Molnár* bíró előadására a fogság fentartását mondta ki a tábla. Ez előre látható volt.

§ **A Sárosy-utczai gyilkosság** ügyében bűnrészességgel vádolt *Pomucz* Tódorról az a hír terjedt el, hogy a vádtanács szabadlábra bocsátotta. A hír, mint értesülünk, nem felel meg a valóságnak.

§ **Megrágalmazott alkaptány.** *Keresztszeghy Horváth* János székesfehérvári parasztgazdának valami ügyes-bajos dolga volt *Stein* Béla ottani kereskedővel. Az ügy a közigazgatási hatóság elé került és *Simon* Sándor városi alkaptány mondott ítéletet benne, *Stein* Bélának adván igazat. *Keresztszeghy* nagyon elkeseredett ezen s amikor elmarasztalt állapotban hazafelé ballagott, a nagy piaczon keresztül, így szólt hangosan az anyjához:

— Az a zsidó tíz forintot adott az alkaptányának, azért vesztettem el a pörömet! *Simon* Sándor alkaptányának füléhez jutván ez a dolog, nyilvános rágalmaszért feljelentette *Keresztszeghyt*, akit a székesfehérvári törvényszék el is ítelt két hónapi fogházra.

Felebbezés folytán a budapesti kir. ítélőtáblához került az ügy, a hol ma nyilvános főtárgyalást tartottak benne. A vádlott is megjelent anyjával.

Fittler Bálint kir. főügyész helyettesnek és a közvédőnek meghallgatása után a tábla helybenhagyta az elsőbírósnak ítéletét. A védő különben újból felebbezett s a tábla a felebbezést el is fogadta.

NAPIREND.

Szeptember 19. Szerda. Róm. kath. naptár: Január. — Protestáns naptár: Január. — Görög-keleti naptár (szeptember 6.): Mihály. — A nap kél 5 óra 27 perczkor, nyugszik 5 óra 47 perczkor. — A hold kél 1 óra 3 perczkor, nyugszik 3 óra 32 perczkor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 709.2 milliméter, délután 2 órakor 767.0 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 13.8, délután 2 órakor C° + 23.1. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 5, délután 2 óra-

kor DK. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor derült, délután 2 órakor derült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 mm.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változó felhőzet, száraz, meleg.

Szabadságharozli emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület, I-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Köloscey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11¹/₂—12¹/₂ óráig. Helyiség: Ereklie-múzeum helyisége melletti ülésterem.

Szeptember 23. Az aradi polgári önszegélyző-egylet mint szövetséget közgyűlése délelőtt 9¹/₂ órakor. — Kuvin hegyközség közgyűlése délelőtt 9 órakor. — Hangverseny-nyel egybekötött táncvizsga Gy. orokon. — Magyarát hegyközség közgyűlése délelőtt 10 órakor. — Világos hegyközség közgyűlése délután 3 órakor.

Szeptember 29. Az 1900. évben besorozottak egyrészenek táncvizsgálma (Városi, et.)

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, szeptember 18.

A legjobb idő kedvez a szőlő érésére és a kukorica törésre.

Kellemes meleg idő van, az éjjelek sem nagyon hűvösek.

Gazdáink már nagyban szántanak és vetnek, miért is a mai hetipiacra gyenge behozatal volt.

A gabna, de különösen a buza árának folytonos esése elkerüli kereskedőink figyelmét és élénken vásárolnak búzát, míg a malmok tartózkodnak.

Mintegy 3000 métermázsa buza és 4—500 métermázsa tengeri került forgalomba, egyéb gabnanemek lényegtelen mennyiségben hozattak be.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm suly egységet véve alapszámításnak, korona értékben:

- I-ső minőségű buza 6.40—6.60.
- Közép minőségű buza 6.20—6.30.
- Csöves tengeri (dupla mázsa) 4.40—4.50.
- O-tengeri névleges jegyzés 5.90.
- Uj-rozs névleges jegyzés 5.80—5.85.
- Uj-árpa névleges jegyzés 5.40—5.50.
- Uj-zab névleges jegyzés 4.40—4.50.
- Az irányzat lanyha.

Fa-köztárházak. A Magyar leszámítoló-és pénzváltó-bank, valamint az Országos tárház-részvénytársaság, nagyszabású fa-köztárházat szándékozik állítani. Fölkérte a kereskedelemügyi minisztert, hogy ennek a megalapítását különböző kedvezmények nyújtásával mozdítsa elő. A miniszter értesíti most a főváros hatóságát azokról a különböző szállítási-kedvezményekről és könnyítésekről, a melyeket a két társaságnak hajlandó nyújtani. Felszólította egyszersmind a miniszter — a magyar államvasutak igazgatósága útján — az Országos tárházak részvénytársaságát, hogy a részletes kívánságait vele közölje s hogy azt a területet, a melyet a köz-tárház számára alkalmasnak tart, jelölje meg.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, szeptember 18.

Déltőzsde. Buzakinálát sürgető, vételkedv gyöngye. Nyugodt irányzat mellett 28,000 métermázsa került forgalomba, változatlan árák. Egyéb gsbonanemű változatlan. Időjárás szép.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.49—7.50
Buza 1901. áprilisra	7.92—7.93
Rozs októberre	6.98—6.99
Rozs 1901. áprilisra	7.37—7.38
Zab októberre	5.20—5.21
Zab 1901. áprilisra	5.50—5.52
Tengeri szeptemberre	6.58—
Tengeri októberre	—
Tengeri 1901. májusra	4.94—4.95
Repce szeptemberre	—

Zárul 4 órakor:

Buza októberre	7.53—7.54
Buza 1901. áprilisra	7.96—7.97
Rozs októberre	7.02—7.03
Rozs 1901. áprilisra	7.40—7.41
Zab októberre	5.21—5.22
Zab 1901. áprilisra	—
Tengeri szeptemberre	6.57—6.58
Tengeri októberre	—
Tengeri 1901. májusra	4.95—4.96
Repce szeptemberre	—

Zárul 4 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	662.50
Magyar hitelrészvény	676.—
Leszámitolóbank részvény	446.—
Rima-Murányi vasmű részvény	534.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	668.50
Közuti vasut	602.—
Városi villamos vasut részvény	290.—

S z e s z ü z l e t.

— Szeptember 18. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona, finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona, hordó nélkül per 100 liter ¹/₁₀, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslák 11 korona métermázsként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Szeptember 18. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 97—98 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 96—97 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 98—99 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 96—97 fillérig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 95—96 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 94—95 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára ⁴/₁₀₀ vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (elő) sulya vétetik irányadóknak.

Sertéslétszám. Szeptember 15-én volt készlet 39162 darab, szeptember 16-án fölhatott 965 darab, szeptember 18-án elszállított 975 darab, szeptember 17-én maradt készletben 39152 darab. Uzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsde.

Budapest, 1900. szeptember 18.

Magyar aranyjárdék 4 ¹ / ₁₀	96.10
Magyar koronajárdék 4 ¹ / ₁₀	90.80
Magyar arany 4 ¹ / ₁₀	100.—
Magyar ezüst 4 ¹ / ₁₀	99.60
Magyar keleti vasut	97.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	90.—
Magyar italmegváltási kötvény	98.25
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	92.50
Magyar nyeresémsorsjegy kölcsön	162.75
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	142.50
Osztrák papírbárdék	97.35
Osztrák járdék ezüst	97.20
Osztrák járdék arany	97.15
Koronajárdék	97.40
1860-iki államsorsjegyek	131.75
Osztrák-magyar bankrészvény	1705.—
Magyar hitelbank részvény	675.30
Osztrák hitelintézet részvény	661.50
Osztrák-magyar államvasut	668.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.32
Német birodalmi márka	118.30
London	242.05
Páris	96.30

IDEGENEK ARADON.

— Szeptember 18. —

Fehér Kereszt szálloda. Hecht Izidor kereskedő Budapest. — Huterer Sándor utazó Budapest. — Singer Simon utazó Budapest. — Singer Rezső utazó Budapest. — Leger Gyula utazó Budapest. — Menkos József utazó Bécs. — Csuk József utazó Bécs. — Pick József utazó Budapest. — Kézsmárki István utazó Lócse. — Bromberg József utazó Bécs. — Unger Izidor utazó Budapest. — Horváth Dezső utazó Budapest. — Braun József utazó Bécs. — Kujok Erő utazó Budapest. — Lederer utazó Laar. — Vironyi Imre utazó Budapest. — Kohn Lajos utazó Budapest. — Barna Jakab utazó Budapest.

Vass Szálloda. Németh Lajos utazó Budapest. — Emerics János utazó Budapest. — Bloch Salamon gyáros Eperjes. — Boros N. főbíró Borosjenő. — Boscán János tanító Borosbesbes. — Argyelán János magánzó Pészák. — Halász Sámuel utazó Bécs. — Fuchs Vilmos utazó Bécs. — Adler Gyula utazó Budapest. — Veizer Izidor utazó Budapest. — Klein Mór utazó Bécs. — Bulzan Vazul lelkes Feketető. — Spatz Mór állatorvos Szemlak. — Grünvald Gyula

utazó Bécs. — Lázár Mór utazó Orsova. — Krecsan Lázár utazó Orsova. — Veinberger József kereskedő Budapest. — Klein Adolf utazó Strassburg. — Braun Adolf kereskedő Berlin. — Buliczek Károly kereskedő Bécs. — Schwitzer József Budapest. — Beer I. kereskedő Nagyvárad.

Nádor szálloda. Szauer Oszkár igazgató Világos. — Hipo József gazda Alcsil. — Moor Mihály őrsvezető Gurahoncz. — Déery Margit magánzó Jászberény. — Ferencsik Károly vállalkozó Ladóv. — Finkelstein Adolf gabonakereskedő Arad. — Frix Ferencz kávé Péc. — Koválik János kereskedő T.-Komlós. — Jakabfi László birtokos Battonya. — Bányai Kálmán tüzérszázados Kolozsvár.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1900. évi május hó 1-től.)

ARADRÓL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szmv. Szolnokról este 8.48
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborsinról délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.06
Radnáról este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjél 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 6.45	Személyvonat reggel 8.53
Személyvonat d. u. 4.25	Vegyesvonat este 6.50
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borosbesbesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borosbesbes szv. du. 5.20	Személyvonat este 7.—

C S A R N O K.

Tartozik. — Követel.

Írta: Feller Mihály.

(Vége.)

Igy multak az évek és bár a szerencse állandóan hű maradt Kengyelhez és vagyona szemlátomást gyarapodott, házas életük egyre csillogóbb, de annál üresebb, családi tűzhelyük egyre hűvösebb lett. Kengyelben egyre jobban kifejlődött a számító, üzér szellem, mely mindenből hasznot akar és mindent ki akar zsákmányolni; Izában pedig egyre jobban gyökeret vert a gondolat, hogy ő áldozat, hogy az ő házassága nem az igazi és hogy neki a sors nagyon sokkal tartozik . . .

Történt, hogy egy napon Kengyelnek néhány napra el kellett utaznia. Feleségétől gyöngéden elbucszva, átadta neki a Wertheim-szekrény kulcsait, hogy szükség esetén belenyulhasson és azzal . . . ment dolgoz után.

Hogy esett, hogy nem, Izának még aznap bele kellett nyulni a Wertheim-szekrénybe, melynek rejteke fölkelte asszonyi kíváncsiságát. Kutatni kezdett a szekrényben s annak egyik sarkában egész sereg kis jegyzék-könyvet talált, szépen rendbe sorakoztatva évek szerint és végződve házasságuk évével. A könyvecskék Kengyel magán számadásait tartalmazták, pontosan, hónapról-hónapra, sőt napról-napra, a tartozik és követel rovatok szerint, közben-közben felette nagyon érdekes adatokkal.

A szép asszony önkéntelenül nyult az utolsó jegyzék-könyv után és kíváncsian kezdett abban lapozni. Nem volt abban más, mint szám és szám sok-sok tételben. Oh de ezek a számok és tételek olyan ékesszólóan beszéltek, többek között a következőképen:

1895. május 8. (ezen a napon ismerkedtek meg egymással) a „Követel” rovatban:

1. Utiköltség Dengelegre és vissza két személyre	32 forint.
2. Tiszteletdíj Jármainak	25 forint.
3. Személyes kiadások	18 forint.
Követel	összesen 75 frtot.

Ugyanazon napról a „Tartozik“ rovatban: Megismerkedés Kerecsényiekkel 75 frt.

Egy hónappal később, június 12-én:

1. Utiköltség Dengelegre és apróbb kiadások	43 forint.
2. Ferbliben veszteség	119 forint.
Követel	összesen 162 frtot.

Ugyanazon napról a „Tartozik“ rovatban: Iza nagyon megszorította a kezeimet: 162 forint.

Julius 24-ikén:

1. Látogatás Dengelegen	53 forint.
2. Adomány a szegényeknek Iza ivén	50 forint.
Követel	összesen 103 fortot.

Ugyanazon napról a „Tartozik“ rovatban: Iza nagyon kedves volt hozzám: 103 forint.

Augusztus 28-ikán:

1. Dengelegre és vissza	50 forint.
2. Tarokk-veszteség Solo kontra, huszonegy-fogas és kontra ultimo) kétszer egymásután	28 forint.
3. Fájdalom-díj egy megsérteztet hajtónak	150 forint.
Követel	összesen 228 frtot.

A „Tartozik“ rovatban: Szerelmet vallottam és Iza meghagyja csokolni a kezét: 228 forint.

Október 20-án (az esküvő napján):

1. Ékszerek Izának	500 forint.
2. Völegénységi költségek	568 forint.
3. Háztartási felszerelés	932 forint.
4. Lemondás a legényeletről	2000 forint.
5. Összes vagyonom	16000 forint.
Követel	összesen 20000 forint.

Ugyanezen napról a „Tartozik“ rovatban: Iza hozománya: 20000 forint.

E tétellel a számadás le volt zárva és a szép asszony hosszasan elgondolkodva csukta be az érdekes kis könyvet, mely fényes bizonyítéka férje rendszerető és gyakorlott üzleti szellemének, de egyttal fényesen bizonyítja azt is, hogy férje az által, hogy őt elvette, nem csinált rossz üzletet.

Amde: milyen üzletet csinált ő? És e gondolatra a szép, ifju, szerelmes szívü és szerelmes vérü asszonyka sötéten nézett maga elé, de nem sokáig. Szemeiben csintalan tüz gyuladt ki, ajkai kéjes mosolyra nyitak, lábcskáival szenvedélyesen toppantott és iróasztalához ülve, illatos rózszaszínü papírra pár sort írt, czimezve azt Bélaffy Endre huszárőhadnagynak, akit férje a legutóbbi teaestélyen mutatott be neki és aki azóta mély tisztelettel, de szívós kitartással és elszántan ostromolta a délczeg asszonyt, de sikertelenül . . .

Másnap ujra kinyitotta a szép asszony a Wertheim szekrényt és elővéve férje jegyzőkönyvét, annak utolsó lapját elfordítva, a következő tételeket jegyzé be:

1899. december 17:

1. Lemondás a leányeletről	4000 forint.
2. Kelengye	3000 forint.
3. Hozomány	20000 forint.
Követel	összesen 27000 forint.

Ugyanezen napról a „Tartozik“ rovatban: Megismertett Bélaffyval: 27000 forint.

A számadást lezárta, a könyvecskét helyére tette és azóta egyre lepi azt a por. Ha Kengyel József ugy az ezüst menyegző körül kezébe találja venni a kis jegyzőkönyvet, bizonyára nagyot fog nézni. De hát vajon miért venné elő? Hisz már 4 éve hozzá sem nyult.

Kengyel József azóta folyton fejleszti az üzletét és gyarapszik vagyonban, tekintélyben és szeretet: méltó előzékenységekben neje iránt.

Iza azóta még szebb, még egészségesebb, még igézőbb, de — már nem unatkozik és gyermek után sem igen áhitozik. Hiába: a sors utai kifürkészhetetlenek.

Bélaffy azóta áthelyezték. Utódát Csetelaky Kázmár kapitánynak hívják. Délczeg ember, kitünő katona és — nem szándékozik magát áthelyeztetni.

**Karslbadi női glace kesztyűk
párja 90 kr.**

**Fegyházban kötött
gyermek, női és férfi
harisnyák egyedüli
raktára.**

**Női és férfi esőernyők
1 frt 25 krtól feljebb.**

Selyem ingblousok
és övek nagy vá-
lasztékban.

ALAPITTATOTT 1840.

Legujabb
diszkülönleges-
ségek.

Ujdonságok!!

Selyem, szövet, barchetokban, dús választék csipke és szövet függönyökben. Futó és salon szőnyegek, paplan és matraczok a legjobb minőség. Kész női és férfi fehérneműek. Valódi szepességi asztalmenűek.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA

ARAD, SZABADSÁG-TÉR és FORRAY-UTCZA SAROK.

Selyem és flanel
jouponok a legjobb
minőségben.

ALAPITTATOTT 1840.

Legujabb
női és férfi
nyakkendők.

Telefon szám 231.

Mosó bársonyok a
legujabb színekben
érkeztek.

Telefon szám 231.

3067—1900. pm.

Figyelmeztetés.

A szüret alkalmából a bortermelek figyelmeztetnek, hogy az 1893. évi XXIII. t. cz. és az arra vonatkozó miniszteri rendelet értelmében a mustba vagy borba, ugyszintén a már kész, kiejedt törkölyborba vizet keverni, bármilyen mennyiségben is, feltétlenül tilos még akkor is, ha ezt maga a vevő kíváná, továbbá tilos a természetes bornak a törkölyborral, vagy gyümölcsborral való összekeverése (összeházasítása) is. A víz használata csak a törkölybor készítésénél van megengedve, de ott is csak az 53850—897. számú rendeletben körülírt megszorítással.

Figyelmeztetnek továbbá arra

is, hogy a ki a fenti tiltott módon készített vagy kezelt bort forgalomba hozza vagy eladja, az az idézett törvényzikk értelmében 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik, a ki pedig a bort maga vizezi, vagy más tiltott anyagokkal kezeli, vagy a természetes bort törkölyborral vagy gyümölcsborral összekeveri, az mint mesterséges bor készítője, 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel és ezen felül még két hónapig terjedhető elzárással büntetettik, s ezenkívül az illetőktől a tiltott módon kezelt borok még el is kobzandók.

Aradon, 1900. évi szeptember hó 17-én.

Salacz,
kir. tan.
polgármester.

360—1900. végrh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszék 1900. évi 8515. számú végzése következtében, Dr. Issekutz Marcell ügyvéd által képviselt Eliás Adolf és fia javára, Ponta Gyorgye Gicu és társai ellen 2000 korona s jár. erejéig 1900. évi május hó 29-én fogantatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 882 koronára bebecsült buza és egyéb ingók a Pécskai takarékpénztár és özv. Constantinovics Gáborné javára is nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a pécskai kir. jbiróság 1900-ik évi V. 186. számú végzése folytán 2000 kor. tőkeköve-

telés és jár. erejéig a Farkas Sándor ó-pécskai tanyáján leendő esz-közlésére 1900. évi október hó 2. napjának d. e. 9 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozők oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendel-tetik.

Kelt Pécskán, 1900. évi szept. hó 14-én.

Klein Henrik,
kir. jbir. végrehajtó.

Alapítottott 1820-ban

A legújabb és legújabb beszerzésű forró szőnyegek, hálószőnyegek, csepp- és szövetfüggönyök, kárpokoknak nagyban és kicsinyben

JOANNOVITS DÖME

BUDAPEST, IV., Váci-utca 25. sz.

hírneme vári nagy raklára. Örökös választék perma és emyria szőnyegekben.

Alkalmatosan tudott dolog, hogy a szerep először, tökéletesítésére és fontosságára a legkifinomultabb és legbiztosabb a Földes-féle

MARGIT-KRÉME

Ára: 2 kor., kis tégy 1 kor., szappan 70 fillér, puder 1.20 kor.

Készítő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARADON.

Kapható minden gyógyszerárban.

SANTAL EGGER

speciális értékű szer mindazon esetekben, hol az orvosok Santal-olajat vagy Copalivát ajánlanak. SANTAL EGGER az igen drága és tisztá keletindiai Santal olaj tartalma miatt igen hatásos az ifjúság bántalmánál, miért az orvosok is rendelik. Csak a törv. védett „Eggers” védjeggyel valódi.

Ára 3 korona - orvosi kivétel. - Vidékre 3 korona 40 fillér előleges befizetése után bérmentve küldi a

„NÁDOR gyógyszerár”, Budapest, VI., Váci-körút 17.

SCHWARTZ-féle

Páratlan és nélkülözhetetlen fogkréme

THYMOL

1 tubus 60 fillér. Mindenütt kapható.

KÖSZVÉNYÉS CSÜZ

egyedüli biztos gyógyszere a híres CSÜZ- és KÖSZVÉNY-ETHER.

Néhányzori beérzés után kigyógyít minden csüz, köszvény, reumabántalmat, fejfájást, szagot, szaggatást, fogfájást stb. Egy üveg 2 kor., postán 2 kor. 60 fillér előleges befizetése után bérmentve küldi az egyedüli készítő

STEINER MIHÁLY városi gyógyszerár TEMESVÁR, Szt.-György-tér 12.

Ezszor kiprobált, a legtöbb betegágnal gyógyító házi gyógyszer a

Feller-féle **ELSA-FLUID**

Egy kisérlet és mindenki állandóan fogja használni.

12 üveget 5 koronáért bérmentve küld az egyedüli készítő

FELLER V. JENŐ gyógyszerész STUBICA, Fő-utca (via Csáktoraya.)

legfinomabb egészség-egyiptomi

TURUL SZIVARKA-HÜVELY

2000 és 5000 mg-os csomagokban. 5000 mg-os csomagban bérmentve küldi.

ENGEL JÓZSEF SZEGED.

Orvokodjunk értéktelenül azonos áron?

Brady-féle **MARIACELLI GYOMORSEPEK**

200 év óta elismert kitűnő hatásuk, gyomorbetegségeknél, elvégytelanságnál, nehézségek stb. ellen. Kis üveg 80, nagy üveg 1.40 fillér. - Kapható minden gyógyszerárban. - Központi elárúító: BRADY KÁROLY „Magyar Király” gyógyszerár Bécs, I., Fleischmarkt 1., honnan 3 kis üveg 2.40 kor., vagy 2 nagy üveg 2.80 kor., bérmentve küldik.

Orvosilag ajánlott legújabb házi szer a rossz emésztés összes következményei ellen.

Nem szabadna hiányoznia egy háztartásban sem.

Csak akkor valódi, ha minden doboz fedelén a „PSERNOFER 1” név vörös írással látható.

PSERNOFER J. vértisztító labdasal.

A ki az előlét lekötölte nem veszte, az is lehet egyenes önkéntes. - A ki már sor alatt állott, sikésett. Szűkület és köledés. - Prospektus ingyen küld:

LICHTELAU ALBERT

a katalnai elők. tanf. igazg., Debreczenben. Tanbizottság: eddel Dr. Szeged I. m. kir. honvéd ezredes ny. és Rayer A. ca. és kir. őrnagy ny. Felügyelő: a nm. val. és közokt. m. kir. miniat. megbízásából a tank. kir. főjegyző.

Budapest legújabb látványossága a

BELTÁRSOS KÁVÉHÁZ

IV., Kigyó-tér 2. (Klondik fűherczegnő palotáján.)

Tűzhéki találtos hely. + Kévé: STURR BÁNDOR.

26 ÉV ÓTA

AZ ELISMERT LEGJOBB MAGVAK BESZERZÉSI FORRÁSA

MAUTNER ÖDÖN

OS-ÉS KIR.-UDV.-SZÁLLÍTÓ MAGKERESKEDÉSE BUDAPEST

ANDRÁSSY-UTCA 23. ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.

KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE

Vidékek kedvenc találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglő előbrágu étterem.

Budapest, VI. Andrásy-ut 39.

Kitűnő magyar konyha. - Valódi tiszta borok és világhírű „Pachorrbräu” egyedüli kimerése.

Simon Pál jó hírneve

PÁRIS szállodája

Budapest, Váci-körút 25.

100 szoba 1 frtós feljebb kiszolgálással együtt. Fűdők, olagés kárház, étterem, előcsarnok a házban. Villamos vasút megállóhely az összes pályaudvarok felé.

A legjobb órákat legújabb és legújabb eszközökkel

RÉSLETFIZETÉSRE

szigorúan szabott órákon szállítja Magyarország a nemben első és legnagyobb üzlete

BRAUSWETTER JÁNOS kronométer-órák SZEGEDEN.

Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

GOLIÁT MALATA SÖR

Kiváló hűtő ital és gyógyzólokra is szolgát.

ÁJÁNLJÁK: Dr. Korányi és Dr. Kóthy egyetemi tanár urak kórháznál, vöröszegységénél, emésztési zavaroknál, gyengeségénél stb.

Cybe és magronelel hely:

KÖBANYAI KIRÁLY-SÖRFÖZŐ, KÖBANYA.

FRATELLI DEISINGER

küld

Flamétt vagy Triszthül

5 kgr. Caha kávét, válogatott, . . . 15 kor. 60 fill.

5 . . . Ceylon gyöngykávét . . . 17 . . . 16 .

elvámolva és bérmentve.

ÁRJEGYZÉK INGYEN.

BENZIN-MOTOROK

és GÁZMOTOROK ipari és gazdasági célokra

OSERS és BAUER gyárából

a legjobb és legújabbak a létező szerkezetek között.

Vezérlékvizsgálóság és raktár: **DÉNES B.**

Budapest, VI., Váci-körút 61.

Képes árjegyzék ingyen.

Portbor, Sherry, Malaga, Madeira, Marsala, Chablis, Rajca- és Mos-t-borok.

Kaphatók minden jók háza- és csomaga-kereskedésekben, szállók, kávéházak és éttermekben.

Codega

STABADALMAK

BUDAPEST

MIERSEBET KÖRÜLT

ÉRTÉKESÍTŐ VALLALAT

Bel- és külföldi szabadalmak kiadó, közlése, értékesítése és finanszírozása. Védjegyek és mástrák lejegyzése.

Előbrágu kénes hévízű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel legmodernebb tusfürdővel, pompás lévnyvis eszodákkal, ké- és kátfürdővel. - 200 kényelmes lakoszával. - Prospektus kívántra ingyen és bérmentve.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

tell és nyári gyógyhely BUDAPESTEN.

Oh jaj! Köhéges, rekedtség ellen gyors és kitűnő eredménnyel használhatók az

EGGER-féle MELLPASZTILLÁK

Doboz 1 korona és 2 korona. Próbados 50 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban és a főraktárban: Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger mellpasztilla szabadított mag.

Ha öszül a haja, használja a kitűnő Zoltán-féle HAIR-REGENERATOR, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza. Üvege 2 korona. Bérmentve 2 kor. 80 fillér. ZOLTÁN BÉLA udvari szállító gyógyszerár Budapest, V., Nagykorona-utca 35. Szabadág-tér sarkán.

100.000 sorsjegy. 50.000 nyeremény. Minden második sorsjegy nyer.

A jelenkor legnagyobb nyereséi esélyű sorsjátéka a ss. kir. szab.

OSZTÁLYSORSJÁTÉK.

Megrendelések intézendők:

GAEDICKE A. BUDAPEST

IV., Kossuth Lajos-utca 17.

Havonta egy húzás. Tervezet ingyen és bérmentve. Ögynökök kerestetnek.

Kiprobált és fontos sikerrel bevált. Állama, Kőszvény, sziv vese-, Gyomor-bólajoknál, Idegbiók (Hysteria, Neurasthenia), makacs vér- és bórntalmaknál, Biztos védelem szárhúdes és elmezavar ellen. - Díjazott levelekre válaszul.

Dr. KOVÁCS J. egyet. orvost.

Budapest, V. Váci-körút 18. rendel. intézetében.

Hemoptia végyógyítás - Hemoptia tüdővérzés és egyedüli kiváltója

Legközelebb és legbiztosabb gyógy mód régi és súlyos betegségekben. Eredményei folytan bámulatosan terjedt egy a bol-mint a külföldön! Sikeres gyógyít számtalan oly esetben is, mikor a modern orvosi tudomány már le-számolt a beteg életével.

Hirdetéseket, reklámokat legelőcsebben közölhet az összes bel- és külföldi lapokban az

ALFALANOS TUDOSÍTÓ

Tulajdonos: LEOPOLD GYULA szerkesztő. Hirdetési osztálya (Budapest, VII., Részbet-körút 31.)

Szakcsertén, pontosan és lelkiismeretesen eszközöltenek az összes megbízások. Kifejevések ingyen.

**A prezesti
körjegyzőségénél**

egy megfelelő jártassággal bíró, a jegyzői pályára készülő, vagy vizsgázott egyén, évi 560 korona fizetés, mosás és ágyneműn kívül teljes ellátás mellett 2717

azonnal alkalmazást nyerhet.

Egy fiatal

szakképzett

vasárús segéd

e hó folyamán való

**belépésre
állomást nyerhet**

Schillinger E. J.

vaskereskedésében

Hódmezővásárhelyt, a hová is irásbeli ajánlatok küldendők. 2728

Hirdetmény.

Magyarát hegyközség

ősz

KÖZGYÜLÉSE

Magyaráton folyó évi szeptember hó 23-án délelőtt 10 órakor fog megtartani, melyre a szőlőbirtokosság meghívatik.

Tárgy:

1. Az 1900. évre elkészített költségvetési előirányzat tárgyalása.
2. A folyó évi szüreti határidő megállapítása.
3. Egyéb tárgyak.

Magyarát, 1900. szeptember 14.

2732

Hegyközségi elöljáróság.

GELLERI.
szeszeresz

diszraktár ezüst dísztárgyakban

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 14. SZ. Hermann-palota.
Telefon szám 135.

szeszeresz

ARADY-ÉS EZÜST SZÉKHŐRÖKKÉKBAN

GELLERI.

2581

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tételik, hogy a

világosi hegyközség

KÖZGYÜLÉSE

1900. évi szeptember hó 29-én délután 3 órakor tartatik meg.

Tárgy:

1. Az 1899. évi számadások hi-telesítése.
2. Az 1901. évi előirányzat szer-kesztése.
3. A folyó évi szüreti határnap megállapítása.
4. Az olasz borvám felemelése érdekében.
5. Netáni indítványok.

Világos, 1900. szeptember 16-án.

2731

A hegyközségi elöljáróság.

Meghívás.

Arad szab. kir. város 1901 évi költségelölirányzatát a pénzügyi bi-zottság az iskolaszék és gazdasági-székből alakult hármass bizottság folyó hó 20-án d. u. 4 órakor a városház emeleti kistermében tár-gyalja.

Ezen tárgyalásra azon törvény-hatósági bizot-sági tagokat is, kik a hármass bizottságnak nem tag-jai, ezennel meghívom.

Aradon, 1900. évi szeptember hó 18-án.

Salacz,
kir. tan.
polgármester

MAGYAR GYÁRTMÁNY!

HAZAI IPAR!

Meer Mór és Fia-féle

Amerikai szoba padló-lakk,

mely rögtön szárad, szagtalan és mosható, kapható világos sárga és mahagoni barna szép színekben, 1 kiló tiszta súlyt tartalmazó üvegekbe 1 üveg ára 1 frt. — Ezen

Amerikai padló-lakkunk

szép fény, kiváló tartósság, valamint moshatóság tekintetében felülmulja az összes eddig létező padlólakkokat, amint legékebben a sok elismerő levél közül az alábbiak legjobban igazolnak:

T. Meer Mór és Fia uraknak.

T. Véber János helybeli ezégtől vettem az önök által gyártott amerikai padló-lakkból, amely annyira felülmulja az eddig általam használt különféle padló-lakkot, hogy el nem mulaszthatom önöknek legnagyobb megelégedésemet kifejezni.

Különösen örvendek, hogy magyar iparcikkre mondhatok ily dicséretet, s ajánlom, hogy minden jó magyar honleány ezen laggal lagirozza padlóját.

Világos, 1900. márczius.

Br. Bohus Lajosné.

Tek. Meer Mór és Fia uraknak Aradon.

Mult év decemberben küldött festékekkel nagyon meg vagyunk elégedve és kérjük e sorok vétele után ujjonnan 50 üveggel küldeni — és nem fogjuk elmu-lasztani b. ezégt ajánlani.

Tisztelettel Pattermann és Weiss,
Serajevo.

A Meer Mór és Fia-féle Amerikai szobapadló-lakk

el van már terjedve az egész hazában és kedvelt már a külföldön is, ami legnagyobb bizonyítéka gyártmányunk kitünő minőségének.

Főraktár és szétküldés:

Meer Mór és Fia festék-kereskedésében,

Andrássy-tér 4. szám. (Nádor-szálloda.)

2706

Kapható helyben: Daimel Lajos, Karátsonyi Antal és Ring Zsigmond urak fűszerüzletében. Vidéken. Borosjenőn: Strausz Ignác, Kisjenőn: Messer Lipót, Megyesegyházán: Leipniker Mór és Társa, Pankotán: Pavlovits Konstantin, Világoson: Weber János, Zilah: Bikfalvy Ferencz, Nagyvárad: Berkes Bertalan, Nagy-Halmagy: Mencez J. és fia, Vingán: Bánfi Béla, Gurahoncz: Schwartz Sámuel kereskedő uraknál.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Csomagolás nem számittatik.